

ALGEBELI

PERIÒDIC D'INFORMACIÓ LOCAL

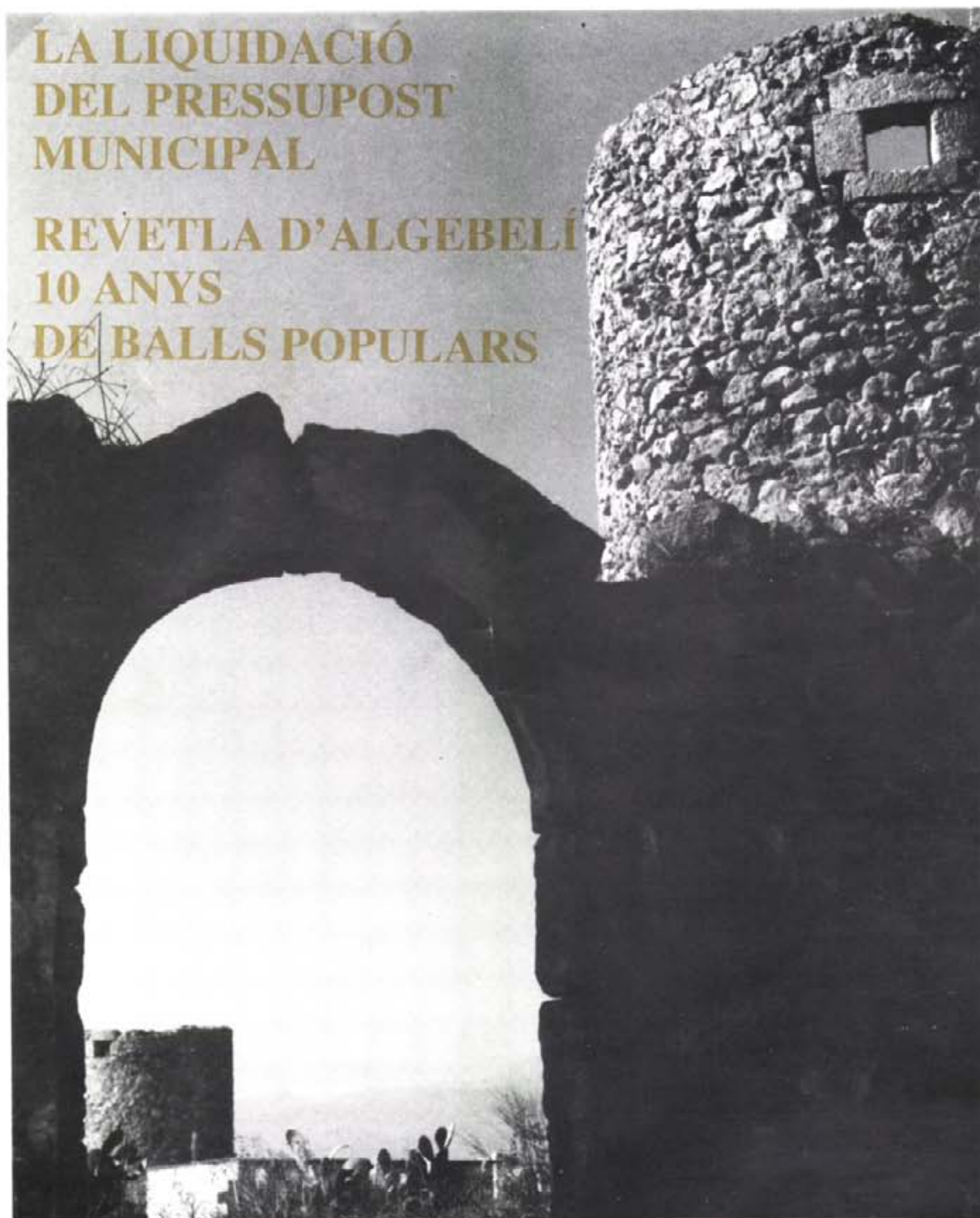
N.º 148

Segona època

ABRIL 1987

LA LIQUIDACIÓ
DEL PRESSUPOST
MUNICIPAL

REKETLA D'ALGEBELÍ
10 ANYS
DE BALLS POPULARS

ALGEBELI

PERIÒDIC D'INFORMACIÓ LOCAL

N.º 148 - II Epoca **ABRIL 1987**

Director:

Joan Julia Reynés

Coordinador:

Francesc Aguiló Serra

Consell de Redacció:

Felícia Bonnin Vallis
Antoni Moragues Picó
Maria Pascual Balaguer
Damià Payeras Capó
Sebastià Roca Danús

Administració:

Francesc Aguiló Rotger
Miquel Florit Bassa
Gabriel Gamundi Ramis
Miquel Moragues Picó
Gabriel Vallespir Marimón

Economia i Publicitat:

Jaume Gamundi Perelló
Antoni Torres Font
Jaume Vanrell Ballester

Anàgrames:

Antoni Perelló Pons

Redacció i Administració:

C/ Bisbe Albertí, 14
Apartat de Correus n.º 20

Fotografies:

Romàntic - Gamundi - Algebeli

Foto Portada:

Josep Llinares

Els articles publicats en aquest
periòdic expressen únicament
l'opinió dels seus autors.

Dipòsit Legal: PM. 153/1983

Fotocomposició i impressió:
IMPRENTA MURO

PREMSA
TORRENT

ES SAIG

Ordre del Senyor Batle se fa sebre que passa pena que després de celebrar-se es curset de socorrisme, en lloc de disminuir ets accidents a ses nos- tres platges no augmentin escandalosament.

Ordre d'Alianza Popular se fa sebre que després de sa brega d'en Mancha amb en Suárez a sa moció de censura, estant fent cursets intensius amb es seus candidats per preparar sa campanya electoral de ses pròximes municipals.

NOTA: Es Saig no farà aquesta darrera crida perquè avui és dissabte i se n'ha anat a escoltar Radio Amistat.

Ordre de sa Tercera Edat se fa sebre que no es- tan conformes en que no els donin es «Carnet Jove». "Sempre mos havien dit que lo que comptava era s'esperit, i ara resulta que s'esperit no pinta una regadora".

A punta de ploma

DEMASIADOS DEUDORES

En la «Actualidad Municipal» de este mes, publicamos una amplia información sobre la Liquidación del Presupuesto de 1986 del Ayuntamiento, como ya hemos hecho en años anteriores en consideración a su interés indudable.

De entrada, nos manifestamos casi profanos en la materia y aunque sería sumamente interesante entrar en un detallado análisis de la misma, nos limitaremos a significar un apartado que llama poderosamente la atención.

Nos sorprende desagradablemente que la deuda pendiente de pago al Ayuntamiento ascienda a alrededor de 25 millones de pesetas y en una primera lectura podrían ser tres los responsables subsidiarios de esta grave situación.

— En primer lugar, un Recaudador Municipal que por su gestión ha percibido 2.054.749 pesetas que puede no haber ejercido su cometido con eficacia, con unos resultados que no parecen, en absoluto, lo satisfactorios que cabría esperar.

— En segundo lugar, una Corporación, Alcalde al frente, que haya creído más rentable políticamente no actuar contra tan elevado número de deudores,

no acudiendo a la vía ejecutiva, discriminando arbitrariamente a los que tenemos la buena costumbre de pagar al punto y dejando, con ello, de realizar importantes mejoras en la población con los fondos no recaudados.

— En tercer lugar, unos ciudadanos poco solidarios que no tienen ningún escrúpulo en beneficiarse de los servicios y de las obras municipales, posibles y realizadas gracias al esfuerzo económico de los demás vecinos, y que dejando de pagar al Ayuntamiento nos defraudan a todos.

Creemos nuestra obligación exigir que se obre con justicia, dando un trato de igualdad a todos los contribuyentes.

Nos agradecería poder recibir explicaciones al efecto para trasladarlas a nuestros lectores, los cuales, como ciudadanos contribuyentes, tienen derecho a una transparencia informativa cuando de manejar los dineros públicos se trata, sin que al pedirlo se ponga sombra alguna ni segunda intención en ello. Sólo nos mueve el derecho que nos asiste y la curiosidad de quien no lo sabe.

Juan Juliá Reynés

Ara a les Balears ser jove té més avantatges

és gratuït

Demana'l a

CAJA DE PENSIONES

"laCaixa"

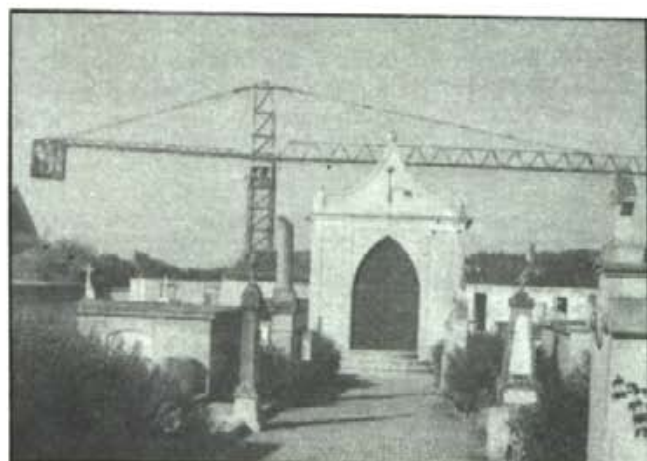
ACTUALITAT MUNICIPAL

LIQUIDACION DEL PRESUPUESTO DE 1986

INGRESOS: 208.330.169 PTAS.

GASTOS: 215.662.798 PTAS.

El Ayuntamiento ha recaudado más de 20 millones con la cesión de las nuevas sepulturas.

Viene ya siendo norma de ALGEBELI publicar una amplia información sobre la Liquidación del Presupuesto Municipal para que nuestros lectores puedan tener una detallada información sobre la gestión del dinero público realizada por el Consistorio.

Este año y en uso de atribuciones conferidas por la nueva Ley de Régimen Local, la Liquidación ha sido aprobada exclusivamente por el Sr. Alcalde. El ejercicio se ha cerrado con una existencia en Caja de 16.060.543 pesetas y un Superávit de 22.741.319 pesetas.

Hemos refundido en cada concepto la recaudación del ejercicio corriendo de la de deudores de ejercicios anteriores y prescindiendo de los de menor recaudación. Por volumen de pesetas y de mayor a menor estas son las 20 fuentes de ingresos más importantes del Ayuntamiento de Muro y las pesetas recaudadas en 1986.

INGRESOS

— Participación en el Fondo Nacional de Cooperación	43.017.012
- Subvenciones de la Comunitat Autònoma y del Consell Insular	22.980.318
- Cesión de capillas, tumbas y nichos del Cementerio	20.692.000
- Contribución Territorial Urbana	20.050.000
- Explotación de playas	17.532.495
- Licencias urbanísticas	14.527.649
- Impuesto incremento valor terrenos (Plus-valías)	11.645.729

- Recogida de basuras	11.097.090
- Licencia Fiscal del Impuesto Industrial	10.195.897
- Impuesto sobre circulación de vehículos	9.011.533
- Abastecimiento de aguas	6.929.453
- Intereses (Bancos y Cajas de Ahorros)	2.702.307
- Contribuciones especiales	2.691.430
- Rieles, postes... (1% ingresos brutos Gesa)	2.305.871
- Subvenciones del IRYDA	2.214.515
- Donativo de Fco. Fluxá y otro para Land Rover	1.500.000
- Contribución rústica	1.355.283
- Alcantarillado	732.705
- Otros ingresos patrimoniales	712.940
- Cementerio	694.900
- TOTAL	208.330.169

A este importe total de los Ingresos hay que añadir 23.393.295 pesetas procedentes de la Existencia en Caja en 31 de diciembre de 1985.

Los restos por cobrar totalizan 80.923.295 pesetas. Si a esta cantidad descontamos el importe del Banco de Crédito Local debía ingresar como préstamo para las obras de la calle Libertad, las subvenciones a recibir de los organismos autónomos, las contribuciones especiales aún no puestas al cobro y otros ingresos, el importe de la deuda al Ayuntamiento por impago de tasas e impuestos rondaría los 25 millones de pesetas, destacando las deudas por los siguientes conceptos:

	5.546.729
- Incremento valor terrenos (Plus-valías)	6.697.015
- Circulación de vehículos	
- Recogida de basuras	
- Contribuciones especiales	4.225.037

GASTOS

Hemos seguido el mismo procedimiento que con los ingresos, reseñando las 20 partidas que mayor dinero absorben en Gastos Corrientes y relacionando la totalidad de las de Gastos de Inversión.

GASTOS CORRIENTES

- Retribuciones del personal	39.264.827
- Fiestas y cultura	13.987.146
- Contrato recogida de basuras	12.113.907
- Cuotas de la Munpal y Seguros Sociales	9.568.613
- Energía eléctrica alumbrado público y red de agua potable y alcantarillado	6.469.551
- Ayuda a la Asociación Admtva. de Propietarios de la Urbanización Las Gaviotas	6.000.000
- Subvenciones	4.012.000

ACTUALITAT MUNICIPAL

- Gastos de representación (sueldos Alcaldes y Concejales)	3.192.000
- Conservación alumbrado público y red agua potable	3.006.114
- Conservación vías públicas	2.686.214
- Gastos de oficina	2.574.600
- Contrato Banda de Música	2.484.000
- Conservación Campo M. Deportes e instalaciones deportivas	2.045.050
- Conservación dependencias municipales	1.755.804
- Conservación plazas y zonas ajardinadas	1.516.066
- Conservación y reparación de vehículos	1.404.657
- Recepciones, trofeos, honorarios, etc...	1.155.998
- Conservación caminos vecinales	812.292

La inversión más importante: las obras del campo municipal de deportes.

GASTOS DE INVERSION

- Construcción cubierta graderíos, graderío lateral sol y pista polideportiva	26.490.487
- Urbanización Cementerio Municipal	21.563.386
- Adquisición del edificio de la Cooperativa Agrícola	7.500.000
- Obras adicionales edificio equipamientos Mercado	5.489.917
- Restauración Claustro Ex-Convento	5.297.330
- Adquisición de un equipo informático	4.878.052
- Urbanización de la plazoleta de Los Arcos	4.496.862
- Nueva pavimentación de calles de la villa	3.664.528
- Honorarios adaptación y revisión Plan General	3.136.000
- Adquisición de un Land Rover	1.943.200
- Conservación del camino Es Puig, Son Blai i s'Estret	957.295
- Iluminación eléctrica de la pista polideportiva	825.690
- Adquisición instrumentos Banda de Música	800.000
- Pavimentación de un tramo de la calle María y José	598.000
- Adquisición de un equipo de sonido	521.480
- Adquisición de un sistema radiotelefónico	401.214
- Honorarios redacción hoja de aprecio para expropiación de la planta baja de la calle Santa Ana, 10	407.425
TOTAL	215.662.798

Antonio Moragues

MURO - XOT

EL CARNET JOVE UN INTERESSANT PROJECTE

El projecte CARNET JOVE és una iniciativa de la Direcció General de Joventut de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern Balear encaminada a facilitar, en una actuació conjunta dels poders públics i de la societat civil, l'accés dels joves de les Illes Balears als béns culturals, als béns materials, als serveis i, en general, a tots aquells elements que contribueixen a augmentar llur qualitat de vida.

Aquest objectiu es concreta en la concessió d'avantatges econòmics als posseïdors del Carnet Jove quan adquireixen productes o utilitzin serveis o establiments de les empreses, les entitats o les institucions que vulguin col·laborar en aquesta iniciativa.

Poden obtenir gratuïtament el Carnet Jove i la Guia del Carnet Jove —que contendrà els serveis oferts i el lloc on s'ofereixen— tots els joves residents temporalment o permanentment a Balears amb edats compreses entre els 15 i els 25 anys.

Pel que fa al nostre poble s'ofereix l'assistència gratuïta a les Festes Populars i als actes culturals i esportius organitzats per l'Ajuntament.

En resum, una interessantíssima iniciativa que els joves no poden de cap manera deixar d'aprofitar.

XEP-A-XEPS PEU DAVALL TAULA

ES MESCLADIS

I venga mem a escampar menjua damunt ses estovalles: arròs engrogat, porcelles, capons, cuixes de pollastre, llom de porc amb xampinyons, escaldums i tots es companatges que volgueu. I no parlam de comunions ni de noces de pinyol vermell, no, sinó de campanyes electorals. Se coneix que sa gent vota per lo contenta que li deixen sa butza. Sinó no s'explica de cap manera que ara en es partits els hi hagi pegat aquesta febre per posar-mos en sos peus davall taula. I vos puc assegurar per s'ull de poll que campeja damunt es dit petit d'es meu peu dret que n'hi ha qualcun que ha mesclat, en qüestió de dies, xampany socialista amb vi conservador i aigua sense gas centrista. I llavors té barra de no anar a votar.

Ara, es candidats són com «El Zorro» o «El Guerrero del Antifaz»: fins en es final de sa pel·lícula no sabrem de qui s'ha enamorat sa femella. Tots fan s'avar i ningú amolla bolla. Mos tenen dijuns mentre ells venga sopars i dinars i berenars.

De moment pareix esser que es mescladís serà considerable. J sabem que un que fins ara era significat d'AP anirà amb es CDS, i un altre també afectat de votar conservador ha fet barrina amb el PSOE, però un que era del PSOE ha fixtat per AP, i un que era independent ha estat conquerit per UM. En una paraula: mescladet, mescladet, va dir es fraret.

Lo que sí és cert és que tots preparen programa en technicolor, d'allò més fermós i ben plantat, i, sobretot, s'estratègia a seguir per comandar aquests quatre anys que ja mos fan s'ullet en es calendari.

Es més festejats pareix esser que són es de sa **Tercera Edat**, no sabem si perquè són molts o perquè n'hi ha que se pensen que són com **s'ase d'en Mora** que de tot quan veu s'enamora. Lo cert és que diuen que en es dinar d'aniversari ja es tiraren hams per veure si pica-ven. Ja veis com sempre anam a parar allà mateix: manducare, que en llatí vol dir menjar.

Ara a mi em vendria molt de nou que es de sa **Tercera Edat** se deixassin entebanar p'es darrer que else xerra, perquè lo que és ells ja són rates velles i experiència toca tenir-ne més que aquests quatre bergants que passen cresta de gall de colorins i que li peguen de heavy metal o de hard rock (ja veis com jo tambéestic «al loro») i que pareix que no els hi cerquen tant ses puc-es. Es vot, vaja. Hauriem de fer moldre es molí per esbrinar-ho, en això. ¿Per què tothom es preocupa d'es vot d'es vells i ningú té maldecaps d'es vot d'es joves?

En resum, que cada mercader alaba ses seves gales, que són aquestes:

Ets aliancistes presenten en **Jaume de Castellet**, que vol tornar repetir per tercera vegada i dur sa vara quatre anys més. N'hi ha que diuen que es populars de Muro són un cas a part i que no hi fa res si a n'**Hernández Mancha** el deixaren més reblanit que un matalàs de llana amb sa moció de censura o si per tot s'Estat van cul enrera com es crancs. Muro és **Covadonga** i en **Jaume Mulet «Don Pelayo»**. En una paraula, que se posaran ses sabates de córrer perquè no els hi banyin s'orella. I a veure si repeteixen majoria i en **Jaume** s'acosta en es rècord d'un altre **Jaume, en Perrús**, que ho va esser 13 anys batle.

GESTORIA JULIA INFORMA

QUE EL PLAZO PARA LA DECLARACION DE RENTA
Y PATRIMONIO DEL AÑO 1986, SE INICIA
EL DIA 1 DE MAYO Y FINALIZA EL DIA 20 DE JUNIO

PARA CUALQUIER GESTION ADMINISTRATIVA-FISCAL,
ESTAMOS A SU DISPOSICION, COMO SIEMPRE EN

C/. MARTIRES, 3 - TEL.: 53 73 76

MURO

XEP-A-XEPS PEU DAVALL TAULA

Li faran companyia, diuen, en **Nofre Plomer**, que pareix ésser i si ses coses no se torcen, que serà s'únic d'es set regidors d'AP que tenim ara que tornarà pujar damunt sa barca, na **Rafela Seguí**, en **Biel Carbonell**, i així fins a 20 que esperen amb un ai! al cor a veure si duran sa bandera o si seuran en es banquet esperant ésser quatre anys més vells per ésser titulars.

En **Miquel Malona** pareix que aquesta vegada no vol sorpreses i prepara es seu equip, es **CDS**, xano-xano i sense presses. En **Suárez**, sense piular, sense obrir boca, sense aixecar es cul de sa cadira li va trepitjar es calls d'es dos peus a n' **Antoniño** i va més alegre que un ball de màscara perquè es vots van a parar dins es seu sac com s'aigo d'es ploure dins ses canaletes: tota sola.

¿Qui l'acompanyarà?. Per exemple en **Joan Tugores** «**Pelut**», en **Gabriel Porquer** «**Xòfer**», en **Toni Soler** «**Tapisser**», en **Damià Payeras** «**Carrosser**», en **Joan Moragues** «**Desones**», o en **Jordi Vallespir** (es fill). Tampoc no sabem qui anirà davant i qui darrera.

Un altre que també dur es mal amagat és en **Pep Llinares**, d'es **PSOE**. Sempre que li demanam de noves fa sa mitja i diu que en ésser s'hora sonarà. Es socialistes els hi feren sa massa i es cullerot en es populistes i s'ho passaren d'allò més bé amb sa moció de censura perquè en **Mancha** els hi feia pessigolles p'es peus amb una ploma. Allà on ja no se diverteixen tant és en es carrer. Foc de caliu! ei i else tenen resets de personal damanant coses: pagesos, estudiants, metges... De moment duen una bona ventaja perquè ells corrien amb un Ferrari amb alerons i ets altres amb una bicicleta i, a da-

munt, sense travilles. Però ara pareix que estan acabant sa gasolina i fa més bon anar pedalant que empenyent una carcassa.

Pareix ésser segur que en **Pep** tornarà comandar sa seva tropa i que en **Jaume Cladera** repetirà de segon, mentres que tots ets altres seran cares noves, algunes d'elles, endemés, guapes. Hem sabut que en **Luis Cela**, s'entrenador de futbol també hi serà. Això si que és un bon fitxatge, perquè no em negareu que en **Cela** d'estratègies i tàctiques, de passar sa pilota per davall ses cames o de fer gols de penal i en es darrer minut en sap més que qualsevol d'es que se presenten.

I mos queden es d' **UM**. **Don Jeroni** darrerament no dona molt que xerrar, però diuen ses enquestes que se manté en es seu lloc i que a ses municipals farà vassa. En **Miquel Mir** ja s'hi sent una mica a gust, comandant un escamot de soldats, entre es que hi seran en **Gaspar Picó**, en **Pep Gallet** (es pagès), en **Mateu Mariando** (fill), en **Toni Perelló** (s'arquitecte), i també en **Miguel de Arriba** (ex-UDIM), i d'altres triats de cama a cama.

I no vos contam res més, perquè així i tot mos ne duem més de dues betcollades perquè segur que haurem capgirat qualque nom. I sobretot, a veure si sabem aviat qui ha de guanyar per començar a ensabonar-lo més que ets altres perquè s' **ALGEBELI** no vol perdre sa subvenció municipal.

Hala, idò! Fins es mes que ve que ja sabrem cadascú de quin peu se calça si es nostre Director no mos apunta a s'atur... o si noltros no feim vaga, que tant hi ha d'allà aquí com d'aquí a allà. O no?

UNA DE CARAMBOLES

No diguis casadeta fins després de sa creueta. I en **Jaume de ca's Sastre** ja sap perquè ho dic, en això.

Resulta que d'ençà que don **Felipe González** surt per sa televisió fent caramboles a la **Bodeguilla** de la Moncloa amb **José Luis Col** —dixit TVE— o amb **Ramoncín**, es rocker de Vallecas, i que quan es personal veu que per jugar a billar van tots encorbatinats com per anar de noces, idò li han agafat es gust a sa cosa i qui més qui manco pega tacades amb una certa gràcia.

Qui ho hauria dit que en **Llorenç Pascual**, més conegut fins ara com en **Caxo** i que a partir d'ara es farà anomenar **Don Sito** que és es nom que ha posat a una hamburgueseria que està a punt d'obrir a Ca'n Picafort, perquè sona bé i té més ganxo que un gaiato; idò que ho hauria dit que **Don Sito** —de **Llorençito**, naturalment, —tengués bemols per desafiar a n'en **Jaume Martorell**, etern subcampió local de s'esport de ses bolles, i no només això sinó que li fes veure boira, li entefarràs una

bona panera, no li deixàs tocar bolla i li ficàs es tacos dins sa boca, que en **Jaume** no va treure perquè és molt ben parlat.

Trenta d'aventatge n'hi va voler donar, en **Jaume**, fent es gallet, però **Don Sito** no els va haver de menester per guanyar-li sa partida i ses messions que no eren altres que un sopar a qui guanya tria i qui perd paga. Endemés en es sopar hi compareixeren devers deu convidats més contents que unes castenyetes que pensaren que sa desgràcia de Judeş, Sant Macià en tengué ventura, i no estigueren empagats de menjar esquena d'altri i a damunt fent befes i amollant conyes i xinetes.

Don Sito no s'aturava de dir que sap tots es dimonis d'en **Jaume** on se colguen i que li vol posar tots es sopars que vulgui. I es qui sopaven de gorra deien que sí, que sí, que se'n juguïn molts, de sopars, i que si els conviden hi tornaran perquè es tiberi va esser molt bo i s'ambient més divertit que un ball de màscares.

I sabeu que vos dic, jo: idò que allà ets unics que tocaren bolla varen esser es que ompliren es gavatx sense haver d'afluixar sa butxaca. Amèn.

The Observateur

ALGEBELI

LA REVISTA QUE INFORMA DE MURO
¡SUBSCRIVIU-VOS!

AUTOSERVICIO
CA'N BIEL

Plaza Sant Martí, 5 • Tel. 537818
MURO - MALLORCA

CALIDAD Y PRECIOS JUSTOS
PARA EL AMA DE CASA
QUE SABE ESCOGER
LO MEJOR

AUTOSERVICIO
CA NA FRANCISCA

Calle Mayor, 62 • Tel. 537478
MURO - MALLORCA

NECROLOGICA

DEFUNCION DE D. MARIANO TORRES ROIG

Pocas fechas han pasado aún, de la repentina muerte de D. Mariano Torres Roig, que falleció el día 3 de abril en Ibiza, a la edad de 80 años.

De él recordamos su amable afabilidad en cuantas ocasiones, aunque pocas, tuvimos el honor de tratar.

A través de su hijo Antonio, nuestro estimado colaborador y Delegado de «la Caixa» en Muro, queremos hacer llegar a todos los familiares nuestra condolencia por esta pérdida tan sentida.

FIRA DE *Sant Francesc*

DIES 25 i 26 D'ABRIL
MURO - 1987

MEMÒRIA POLÍTICA (II)

Toni, anam a sa segona part?... Idò ja m'han arribat esquitxos en es sentit de que no comprenen com si no volies esser batle, te presentares per cap de llista. Després no ha agradat gens que t'afiquis amb D. Toni Martorell i darrerament que et deixares enganar com un «chino».

— Anem per parts. Jo volia esser batle sempre que tengués majoria. No va esser així i aleshores no tenia cap obligació d'esser-ho. Intuïa que no obtindria recolzament. En principi amb es que podia confiar sols eren es meus i l'amo En Joan Cristà i només erem quatre.

— Però si feieu un pacte ets altres necessàriament t'havien de recolzar, sobre tot en es punts d'aquell.

— Mira, en aquells moments tenia molt arrelada s'idea d'equip. Acabaven de sortir d'uns poders personal, dictatorials i lo que importava era construir un equip digne, poc presumptuós i eficaç allà on tots tenguessim sa nostra parcel·la de poder. Per tant m'importava poc esser es batle. Lo important era resoldre ses demandes d'es poble i complir un programa. Em va sorprendre molt i em va alegrar que es batle en es mateix discurs de investidura afirmàs: «Voldria que tots fossim batles i es mateix temps concejals...» cridant a la col·laboració. Després vaig comprovar que era una utopia i un gran error igual que ho hagués estat es que jo hagués estat batle. ¡Que era d'ingenu i immadur!

— No sé si haurem de tornar-ne parlar però mos estam allargant. Contesta sa segona qüestió.

— Respecte a D. Toni Martorell crec que he estat poc crític perquè pensant-ho bé, és molt normal que si a mi m'interessa, per lo que sigui, un determinat senyor per batle faci lo possible perquè ho sia. Pens per una altra part que hagués fet lo que oferí. Ara em vaig sentir estafat quan em vaig assabentar de possibles raons ocultes. Però, hi foren? Ell ho sabrà. Queda i quedà en interrogant.

En definitiva i responc també a sa tercera pregunta: Em vaig deixar enganar? Seré fort: ¡No!. Per què? Perquè sa decisió va esser totalment meua de tal manera que si no hi hagués hagut ningú que hagués vingut a dirnos qui mos convenia elegir batle, haguéssim votat en Jaume. Dins sa meua candidatura, dins es meus amics de confiança i dins es d'es Partit Comunista hi havia més afinitat p'en Jaume de Castellet. No se pot oblidar puix és importantíssim que ses eleccions se convocaren tan de pressa que en un mes se formaren ses candidatures i jo practicament ni coneixia en Jaume Mulet, ni en Miquel Ramis, ni tan sols es meus companys com tots ells tampoc a mi.

I a més —i entram a n'es bessó d'es problema— jo tenia i tenc un concepte provisional de s'alcaldia. És més important per a mi sa solució d'es problemes de sa vila que qualsevol batle i quan vaig votar en Jaume el

vaig votar en sa seguretat i confiança de que sa llei amparava sa majoria de concejals per treure es batle defora si no responia a ses expectatives d'aquelles, com a responsables de sa marxa de s'Ajuntament. Per tant pensava que si més envant en Jaume no mos agradava, moció de censura i un altre a ocupar es seu lloc. No em vaig donar compte de que sa llei no estava encara promulgada. Em vaig equivocar, es de lo únic que em sent culpable, però si un creu que lo que manifest és ver —i ho és— En Toni Caldés sols té sa responsabilitat i culpa de dos anys d'alcaldia d'en Jaume de Castellet i d'es demés, aquest i una majoria d'es poble que li importa molt poc sa veritat i es benestar de tots.

— És molt fort lo que afirmes però no et pareix que si continuam així, no mos bastarà tot un any per detallar-ho tot.

— Sí! encara practicament no hem començat. Bé, aniré resumint i recalcaré lo més interessant i curiós de sa primera etapa que va des d'es començament de mandat, s'abril de 1979, fins es desembre de 1981 quan estalla sa crisi.

Dit període se caracteriza primordialment per:

— Es **fracàs** d'una majoria (A.P., C.I.M., P.C.E.) per formar un **equip compacte**, única manera de resoldre eficaçment es problemes i fer front arosament a una oposició aleshores forta i unida. Ses causes les hem d'atribuir a:

1.- Es marc legal de s'administració pública que confereix en la pràctica tot es poder i sa iniciativa a una sola persona, en aquest cas es batle. Per tant per molts de càrrecs i responsabilitats que tenguessin ets altres, en darrer terme s'havia de comptar amb sa decisió i autoritat d'en Jaume. Ho era tot i tot sol estava molt per debaix d'en Miquel Ramis.

2.- Sa poca serietat de sa candidatura d'es batle on tothom tirava per ell. Se va arribar a saber que hi havia candidats que no sabien on anaven.

3.- Es desconeixement mutu d'es membres de sa majoria i ses seves formes de pensar i sentir distintes.

4.- Es distints graus de responsabilitat en què tots mos enfrontàrem a un volum de problemes enorme.

5.- Sa ruptura d'es pacte de Son Blai per part de membres de sa candidatura d'es batle.

6.- Sa progressiva acumulació de problemes i acords de plenari i permanent sense resoldre.

i 7.- Es paper destacat d'en Miquel Ramis.

Davant tot això és lògic i natural que s'arribàs a qui on se va arribar. Home per home i persona per persona no hi ha dubte que en Miquel té més taules per dur un ajuntament que en Jaume.

— Però aquell va fer una oposició negativa.

— No és vera. Sa quantitat de feina que va realitzar està molt per damunt ses crítiques que va infringir a un batle i una majoria, que eren un grup obsolet i quasi nul. A sa pròxima xerrada, que esper sia s'última, et contaré qualche cosa més al respecte i t'ensenyaré es contingut de sa instància que sa meua candidatura enviaren a n'es batle on s'exposen es motius de sa nostra firma de sa moció de censura, motius que molta gent desconeix i que a uns anys vista són una prova de responsabilitat i honradesa política i humana.

Joan Moragues
(continuarà)

Salón DAPHNE

Avda. Trias, 19 - Tel. 52 74 02 - CA'N PICAFORT

A L'OMBRA DEL PALAU DE SINEU

Dia primer de marçengué lloc, per quarta vegada, la celebració commemorativa de l'aprovació de l'«Estatut d'Autonomia de Balears». Aquesta vegada, hem volgut que la festa tengués lloc a la Part Forana, al mateix cor de Mallorca, a Sineu.

El fet de triar Sineu com a lloc per a una celebració que hauria d'esser entranyable per a tots els illenques, no ha obeït a la casualitat, sinó que ha estat la conseqüència d'una voluntat integradora a la qual afegirem una forta càrrega de simbolisme.

Sineu, vila la primera, és considerada, en efecte, com la capital d'aquesta Part Forana mallorquina que congria tants de sentiments, que amaga tantes necessitats insatisfetes i que guarda les arrels preuades de la més autèntica tradició mallorquina. A l'ombra amorosida del Palau del Rei Sanç, ens arreplegarem per recordar, tots junts, que des de fa quatre anys gaudim de l'atribució d'autogovernar-nos. Un dret que no se regala, sinó que l'hem de conquerir dia a dia, minut a minut.

L'autonomia, quan és desitjada pels intel·lectuals, cantada pels poetes, exigida pels ciutadans, agafa una forta sentor d'emotivitat. Llavors es quan pugen onades de calfreds pel sol fet d'anomenar les ansiades institucions. Però no ha estat aquest el nostre cas, i seria per demés voler enganyar-nos a nosaltres mateixos atribuïnt a la gent mallorquina la possessió d'un sentiment autonomista reivindicatiu.

El nostre camí, evidentment, ha estat un altre, i el fet de reconèixer-ho, no té perquè implicar l'assumpció de cap complex d'inferioritat. A Balears estam ara mateix capficats dins un procés d'identificació del poble amb el fet autònom que anirà augmentant a mesura que les institucions pròpies i el poble vagin coneixent-se i identificant-se. I el nostre poble, la nostra gent, ja comença a saber que l'autonomia ens aporta la possibilitat i la capacitat de pensar per nosaltres mateixos.

Pens que a mesura que les institucions autonòmiques vagin desplegant les seves possibilitats, anirà produint-se l'ansiada identificació del poble amb l'autonomia. En aquest sentit, aquests quatre anys han estat, a parer meu, molt profitosos, encara que no sien, ni d'un bon tros, suficients per a coronar el procés. Així com han anat passant, s'han anat enfortint les institucions nostres: el Parlament, el Govern Balear i els distints Consells Insulars s'han anat fent més presents dins la vida quotidiana de les illes.

És clar, però, que la nostra autonomia no serà completa fins que hàgim assumit la totalitat de les competències que l'Estatut contempla. I no seria sincer si escrigués que l'assumpció d'aquestes competències ha estat una tasca planera i sense dificultats. La veritat és que mos ha costat i mos està costant molt arrabassar les competències al govern central. Però la nostra fita està posada molt enfora, cercant assolir el major número possible de competències que mos permetin esser, de veritat, un poble auto-governat.

A l'hora il·lusionada d'aquesta quarta fita d'allò que voldria que fos un llarg camí, com a President del primer Govern Balear, me'n sent orgullós i satisfet, perquè tenc la certessa d'haver treballat molt per millorar el nivell i la qualitat de la vida dels ciutadans d'aquestes illes. La nostra ha estat una tasca tenaç i perseverant que s'ha realitzada amb la discreció de qui pensa que qualsevol feina governamental i administrativa és, per ella mateixa, feixuga i de vegades torbadora pel ciutadà. Fidels a la nostra ideologia lliberal-conservadora, hem procurat en tot moment no ofegar la lliure iniciativa, masella d'activitat creadora, dels mallorquins, menorquins, civissencs i formenterens. Només hem volgut arribar allà on sabíem que ells no ho podien fer.

Però les obres d'un govern, de qualsevol govern són fugisseres i allò que roman és la societat que els dona suport. Per això he estat en tot moment conscient que la nostra tasca era doble, ja que havíem de construir el nucli institucional de l'autonomia al temps que la governàvem. Per això les dificultats han estat també, dobles, per bé que en cap moment m'hagi sentit enfonsat pel seu pes. Saber que treballava en la construcció del país balear, bella realitat que ara ja comença a brostar com un fruit d'esperança, m'enfortia el cor i em donava conhort per tirar endavant.

Resta, és clar, un llarg camí. Venim tots junts, d'una il·lusió conjunta que entre tots hem de fer possible. Una il·lusió que vosaltres, prema petita de més enllà de Ciutat, heu assumit des de fa temps, carregant-vos un feix que per ventura no havia de ser només per a vosaltres. Per això, en aquesta mica de returada en ocasió del quart aniversari d'aquell punt de partida, he volgut compartir amb vosaltres un moment de la meua pròpia reflexió. Més envant, ens esperen nous camins per ventura farcits de dificultats. Però tenim la voluntat de resseguir la camada tots junts.

GABRIEL CAÑELLAS

**DROGUERIA - FERRETERIA
PERELLO**

G. Franco, 18
Tel.: 53 72 27

MURO

PEQUEÑA HISTORIA DEL CINE Y ESPECTACULOS EN MURO (X)

LA LLEGADA DEL MANIQUI

Con sumo gusto, continuo en la grata tarea que me impuse al decidirme a relatar vivencias y sucedidos que recuerdo con fruición, ya sea por haber tomado parte en ellos o bien por haber tenido ocasión de leer algún escrito que llamó mi atención, y con ello me divierto y procuro y deseo y me esfuerzo para que mis lectores sientan en esta una parte, aunque sea pequeña, de mi satisfacción. Con ello me sentiría muy halagado.

Y con este preámbulo, paso a describir otro acontecimiento taurino que se celebró en la Plaza de Toros **La Monumental** de Muro, allá por los años 1924 ó 25.

La causa que motivó tal corrida fue debido a que un buen día apareció por las calles de nuestro pueblo, un joven vestido muy elegantemente, de buen porte y modos distinguidos, chaqueta ajustada, los pantalones con la raya siempre marcada, camisa blanca y corbatín rojo, además completaba su buena estampa, peinándose con línea recata el engomado pelo de su cabeza.

La llegada de este maniqui a nuestro pueblo llamó mucho la atención del vecindario y la curiosidad del sexo débil, que se piraba por contemplar el marchoso andar de aquel Adonis, el cual no necesitó que transcurriesen muchos días para darse cuenta de las miradas que acompañadas de inocentes, pero insinuantes sonrisitas, se le dirigían por donde estuviese aquel galán, que parecía tener ganadas las batallas antes de empezarlás.

Este curioso caso, también fue observado, aunque de forma indirecta por las «mestresses» que regentaban las pequeñas industrias donde se enseñaba el oficio de modista o «cosidora», que no «sastresa». En aquellos tiempos no había en la parte rural ningún payés que llevase una sola prenda que fuese confeccionada por un sastre. Ello motivaba el que fuesen señoras las que enseñaban el oficio y señoritas las que deseaban aprenderlo, por lo que era corriente el ver grupito: que con la excusa de ir a comprar agujas, botones o hilo, dábanse algún garbeito con tal de que su palmito fuese admirado por algún pretendiente.

Transcurrieron unas semanas y la competencia y las rivalidades promovidas entre los distintos y variados «clanes» o camarillas, se fue difuminando poco a poco al comprobarse que una guapa «morena» de rostro bastante agraciado y andares salerosos, aunque unos años mayor que el héroe de nuestro relato, pareció que o bien por veteranía de sus años, bien por su desenvoltura, o fuese por su decisión o por ser poseedora de unas cuantas fincas, que todo ello o parte de ello, pudo, tal vez, influir a inclinar el peso de la balanza y con ello salirse airoso del empeño. Además sucedió que mientras iban pasando los días, al apuesto galán no parecía mudarse de traje con tanta asiduidad como en las primeras semanas, ni tampoco pasaba tantas horas sentado a las mesas del Café «Ca'n Palau», ya fuese barajando los naipes o haciendo tertulias con los desocupados.

Se pasaba muchas horas matando el tiempo haciendo compañía a su novia, la que era, tal vez, una de las mejores bordadoras de cuantas había en el pueblo, en aquel entonces.

En el ambiente de nuestra villa flotaba una incógnita a la que nadie sabía responder: ¿Quién era y de dónde procedía esta persona que se alojaba en una muy humilde vivienda ubicada en la calle Mártires, en la cercanía de «Ca Na Biela» conviviendo con la familia de «l'amon Rafel d'es Gats i Madò Bet Foc», de cuya mujer, oí decir, que era hermano, habiéndose ausentado siendo aún adolescente para marchar, no sé de que medios se valió desde donde regresó hecho ya todo un gentleman, sin hacerse manías ni reparos de volver a convivir en donde pasó su primera niñez.

La cuestión es que supo crearse unas simpatías que le sirvieron para convivir haciendo tertulia con un círculo de desocupados, cuya mayoría estaba integrada por personas de alcurnia y de clase pudiente que disfrutaban oyendo las historias más o menos verídicas, pero fantasiosas y amenas.

Buena parte de sus pintorescos relatos se los oyó contar el que esto escribe, pues en aquellos tiempos que serían el 23 ó 24, éste servidor estaba ejerciendo de aprendiz en el oficio de carpintero en el taller de «Ca'n Requis», ubicado en la calle de María y José, casi enfrente de donde vivía la novia que supo conquistar al «Príncipe Azul» que no pudo, no supo o no quiso escapar de la tela de araña con que lo supo envolver aquella ya otoñal morena con la cual se llegó a desposar después de un noviazgo que duró unos dos años sin que nadie pudiese aclarar lo que parecía un misterio.

El vivir sin trabajar, si bien se notaba que no lucía tanto como en un principio el charol de su calzado y el lazo de su corbatín lo desplazó un pañuelo anudado al cuello, pero la señorial prestancia de personalidad continuaba igual.

Lo que iba en aumento eran las horas del día que el joven dedicaba a su amada, lo cual hacía sospechar que algún cabo andaba suelto. ¿Quién sería capaz de poder aclarar el asunto?

Pep Tofoli
Abril 1987
(continuará)

**SE NECESITA CHOFER
CON CARNET DE 1.^a
COOPERATIVA AGRICOLA
MURENSE**

TEATRALES

GRANDIOSO. Este es el vocablo merecedor que solemos emplear para magnificar lo que es magnífico o lo sobresaliente, pero aún más que eso, resultó la prominente representación de la aún, injustamente poco conocida obra teatral escrita por un hombre que ha dedicado toda su pasión, su pensamiento, su quehacer, al teatro, aunque por aquello de los versátiles volubles y a veces caprichosos vaivenes de la diosa suerte, que a cada cual nos depara el destino, a él no le haya tocado con la varita de la suerte, a no ser que señalemos que el haber podido contar con una pléyade de actrices y actores, que aunque les haya tocado desenvolverse en un plano «amateur», son dignos y capaces para aumentar si ello cabe, el valor literario y la vena artística del autor de la obra «Jo som en Jordi», escrita por el polifacético Paco Picó (a) «Truy», a quien desde estas líneas rendimos nuestro homenaje de admiración y cariño extensivo a tantas y tantas actrices, actores y comparsas que bajo su dirección se afanan para poder conseguir al mismo tiempo que proporcionan ratos de agradable satisfacción a los muchos admiradores, que gozan con el buen hacer de tan sacrificados com buenos aficionados al arte de **Talia**.

¿Quién no recuerda las formidables interpretaciones de María (a) «Poput», María (a) «Fíters», Beatriz Picó, Paca Tauler, María (a) «Lligat», María (a) «Pep Bou», Cati y Mari Rosa Mayol, Jeroni Sòller, María Beltrán, etc. junto a los Jaime Riera (Relotger), en Munar, en Tianet, Rafael Gamundi, Pedro Niell, Pep Tofoli, Jaime Martorell, Jimmy, Antoni Cantarellas, Mestre Palcañas, Miquel Gavella, Manolo de Na Sòller, etc... las cuales cosechaban aplausos con obras de Martín Mayol Lluís Segura y Paco Truy, con «La llum d'es camí»,

«Trenc d'auba», «Es millonari de Muro», «Jo som en Jordi», etc.

Casi podría atreverme a asegurar, sin pecar de presuntuoso, que Muro atesora una muy afanosa y entusiasta afición al teatro, si. Así se ha dicho, sin tapujos ni disfraces. Véase si no las formidables, numerosas y fecundas campañas de divulgación teatral, ya sea en plan cultural o recreativo, que tan acertadamente están desarrollando los componentes de CUCORBA, cuya meritoria labor se ha visto compensada con numerosos premios.

¡Ea, pues! Aprovechese esta favorable coyuntura a que tan dispuestas parecen estar las actuales administraciones prestando su apoyo a las distintas actividades que incentivan el desarrollo del teatro, sea recreativo, cultural o folklórico.

Para tan plausible idea sólo falta que la prensa airee esta iniciativa. ¡Animo pues! que ya es hora de que las jóvenes generaciones dirijan sus miradas hacia un nuevo horizonte de esperanza, de saber, de diversión sana y moral, para poder llegar a conseguir una vida llena de verdad, de amor y de paz.

Es lo que para todos desea

Pep Tofoli
Abril 1987

INFORMACION DE GRAN INTERES PARA ARTESANOS Y AGRICULTORES PROPIETARIOS DE FURGONETA

**LA PATERNA SICA, CIA DE SEGUROS les ofrece
SERIEDAD
SERVICIO
\$ SUS TARIFAS MAS ECONOMICAS**

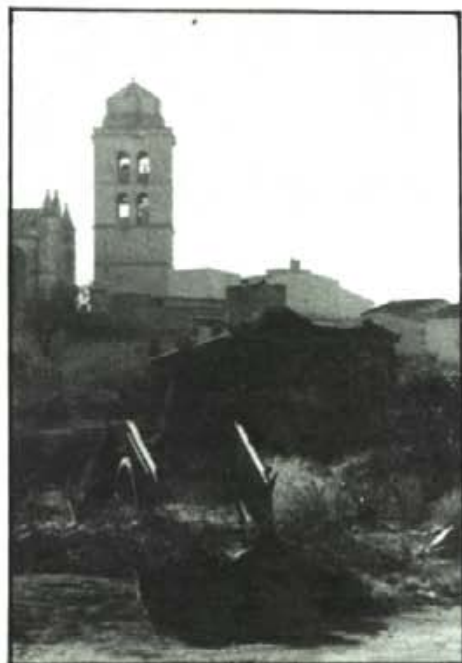
PRECIO DEL SEGURO DE FURGONETAS PARTICULARES

MODELO	ARTESANOS	AGRICULTORES	GARANTIAS
Renault 4 Furgon. Sava J - 4 / 800 Seat - Trans	18.831	17.759	Seguro Obligatorio » Voluntario ilimitado » Defensa ilimitada » Reclamación de daños » Fianzas Judiciales
Sava J - 4 / 1.000 Mercedes - Benz N - 1.000 Pegaso J - 4 1.100	20.902	19.700	
Mercedes - Benz Furgon. Avia 2601 Furgoneta Avia Combi Ebro Furgon Renault Tráfico.	24.919	23.279	

NOTA: Se respeta el descuento que se pueda tener, por no siniestro, caso de tener el seguro con otras compañías.

APROXIMACIO A L'ESTUDI DE LA VILA DE MURO A TRAVES DEL CADASTRE DE L'ANY 1479

(continuació)

ESTRUCTURA DE LA POBLACIO PER OFICIS

Els pocs casos en que apareix l'ofici juntament amb el nom a les llistes del cadastre creim que no és prou representatiu de l'estructura professional del moment a la vila de Muro. Tan sols apareixen 13 persones amb el seu ofici. D'aquestes, 3 són teixidors, 3 peraires, 2 sabaters, 3 sastres i 2 notaris.

En línies generals predominava en el conjunt de la societat medieval la dedicació a l'agricultura i la ramaderia. L'anàlisi de Muro no encaixa en l'esquema anterior a on no apareix cap persona que es dediqui al sector primari. Ja hem assenyalat que no creim que els pocs oficis que apareixen fossin representatius de l'estructura professional de Muro. Cal pensar que la majoria de gent que apareix sense ofici a les llistes de contribuents es devia dedicar a l'agricultura, tal vegada per esser una cosa general ja no s'assenyalava.

De les poques professions que apareixen es pot distingir com a característica la incidència del sector secundari, i dins aquest el grup que correspon als oficis relacionats amb la pell i l'artesanía tèxtil, es a dir, teixidors, sastres i peraires.

DISTRIBUCIO DE LA POBLACIO SEGONS ELS SEUS PAGAMENTS

La nova estructura de la població establerta a l'illa després de la conquesta catalana del 1229, amb el Repartiment de les terres entre aquells que havien aportat diners i forces a la conquesta, condiciona la situació del domini directe o domini útil per part del propietari.

La vila de Muro fou adjudicada al comte Hug d'Empúries, al Bisbe de Girona i a l'abat de Sant Feliu de Guixols, si bé a l'any 1479 aquestes terres estaven en mans d'altres persones ja que havien estat objecte de nombroses transmissions.

Per a la parròquia de Muro les dades que aporta el cadastre contabilitzen un nombre de caps de casa molt semblant a la recaptació del morabetí. Es pot deduir per tant que gran part de la població tenia les seves propietats gravades. Interessa conèixer cap a on anaven les quantitats recaptades. Es curiós que fos una sola persona la que recaptàs la totalitat de l'import, ens referim a la dona Selemonda Beltrana(3) de la parròquia de Santa Creu de Ciutat. És la persona que més impostos paga dins Ciutat (45 lliures anuals)(4).

Els contribuents que apareixen al cadastre estan classificats en diferents apartats que corresponen a Baronia, La Seu, Cavalaria, Los Defora i Barranis(5). Les diferències entre les quantitats pagades per cada contribuent suposa una escala molt diversa de la societat en quant a patrimoni. Per a l'any 1479 un 45'50% dels contribuents paga menys de 1 lliura, mentre que aquells que paguen més de 10 lliures suposen un 2'50%.

La gran majoria de persones que ni tan sols arriba a pagar 1 lliura són els Barranis, el que s'explica per esser persones que no tenien estada fixa a un determinat lloc. Per altra, els majors contribuents pertanyen 6 d'ells a los Defora, el que pareix significar que els majors contribuents no eren habitants de la vila de Muro, però sí hi tenien possessions.

Majors contribuents:

Baronia	Barthomeu Barro	10 lliures
La Seu	Pere Font	31 lliures
Los Defora	Miquel Jenovart	15 lliures
Los Defora	Johan Ramis	17 lliures
Los Defora	Jordi Ffoll	11 lliures
Los Defora	Crispofoll Moragues	12 lliures
Los Defora	Jacme Poquet	10 lliures
Los Defora	Jacme Parera	11 lliures

Com a característica més important a la vista de les xifres obtingudes es pot dir que: 1) Es donen pagaments de quantitats mínimes per part de la majoria dels contribuents; 2) Certes quantitats permeten deduir un gran patrimoni tan sols per una minoria del contribuents.

Cal fer esment al paper de la dona dins la societat quan forma part del contribuents del cadastre, el percentatge és molt baix, sols representant el 5'7% respecte a la nòmina dels homes.

TAPICERIAS Antonio Riutort

TRESILLOS - CORTINAJES
FUNDAS PARA COCHES

Mártires, 36 - Tel. 53 74 42

MURO

TEMPS ENRERA

Entre les anotacions del cadastre cal destacar el detall de la descripció de la propietat per la que paguen, encara que només apareix a 5 contribuents(6):

- per loguer de hun albrch(7)
- per lo raffal(8)
- per una vinya
- per un clos

A més de lo esmentat fins ara, altres anotacions del cadastre ens han permès saber quan tenien lloc els pagaments. Més de 1/3 es feien el mes de juny, malgrat que durant tots els mesos de l'any també se'n fan.

Només ens resta afegir que som conscients de que per reconstruir el passat d'un poble s'han d'utilitzar moltes altres fonts que abarquïn els diversos aspectes que comprèn l'anàlisi d'una determinada societat. És evident que les dades emprades són molt limitades i tal vegada no del tot fiables aspectes pels que hem volgut comentar, però creim que davant la manca d'estudis referits al nostre poble cal emprar tot tipus de font que aportï nous coneixements sobre el nostre passat.

Maria Cerdó

(3) «Sclomonda Beltrana era filla de Perot Pardo, ric mercader mallorquí de finals del segle XV. La instauració a l'illa de la nova Inquisició castellana (1488) provocà la desfeta de la seva família per motiu de les seves pràctiques judaïques, al igual que succeí entre la majoria dels elements conversos que en aquells moments poblaven la «Ciutat de Mallorca». Ella s'acollí als edictes de gràcia concedits pels nous inquisidors a canvi d'una penitència en doblers de 6.000 lliures. La riquesa de la família Pardo possibilità el matrimoni dels seus fills amb famílies importants que la societat illenca i d'altres llocs, i així Sclomonda casà amb un ric mercader barceloní anomenat Joan Beltrán». Vegeu Mateu Colom Palmer, **Inquisició i descendents de conversos: el cas dels Berards**. Ponència a les III Jornades d'Història local de Ciutat de Mallorca, novembre del 1983.

(4) BARCELÓ I CRESPI, Maria: **La Ciutat de Mallorca en el trànsit a la modernitat**. Tesi doctoral inèdita.

(5) «Els Barranis eren persones que no tenien domicili o estada fixa a un poble. Segons les lleis del segle XIV, els homes forasters que s'establien a un poble eren considerats Barranis fins que feia deu anys que hi habitaven». Diccionari Català-Valencià-Balear d'Alcover-Moll, vol. 2, pag. 319.

(6) Hem respectat la nomenclatura pròpia del document.

(7) La diferència entre casa i alberc és deguda a les proporcions. Sembla que l'alberc correspondria a un edifici de proporcions notables mentre que la casa no seria tan gran.

(8) «Casa de camp amb un espai de terra no gaire gran». Diccionari Català-Valencià-Balear d'Alcover-Moll, vol. 9, pag. 92.

POLITICOS Y POLITICA

Definitivamente, salvo sorpresas de última hora, que no se esperan, serán cuatro las formaciones políticas que presentarán listas con sus candidatos a las próximas elecciones municipales, cuya fecha se ha fijado ya para el 10 de junio.

Alianza Popular, Centro Democrático Social, Partido Socialista Obrero Español y Unió Mallorquina lucharán para obtener las trece plazas de concejal a cubrir para nuestro Consistorio. Y aunque hemos esperado a última hora para escribir estas líneas, a fin de dar las últimas novedades que pudieran producirse, lo cierto es que el hermetismo es la tónica y nadie suelta prenda en cuanto a los componentes de estas listas que todos esperamos.

Se conocen ya los cabezas de lista que no han producido mucha sorpresa. Optarán a la Alcaldía:

- Jaime Mulet por A.P.
- Miquel Ramis por C.D.S.
- Josep Llinars por P.S.O.E.
- Miquel Mir por U.M.

Al parecer las novedades, en cuanto a nombres, se producirán en la mayoría de listas a partir del segundo puesto, ya que según se dice muy pocos de los candidatos que figuraron hace cuatro años van a repetir, ya que tenemos entendido que significados concejales causan baja y se retiran por muy diversos motivos que algún día confiaremos aclarar para nuestros lectores.

Cuando salga el próximo número de ALGEBELI, necesariamente ya se habrán confeccionado estas listas que tanto tardan en conformarse públicamente. Así, que tengamos un poco más de paciencia y esperemos hasta entonces.

Aprovechamos desde aquí para hacer un llamamiento a todas las personas con derecho a voto, pero esencialmente dirigido a los más jóvenes, para que se informen, escuchen, pregunten y saquen sus propias consecuencias en cuanto a qué formación votar, pero sobre todo que vayan a votar quienes pueden hacerlo, es una obligación ciudadana y una oportunidad que sólo se presenta cada cuatro años a nivel municipal para escoger a quienes en conciencia consideren más aptos para llevar el timón del gobierno local.

ARIES

SA LLIBRETA A "SA BANCA" TE PREMIS

30.000.000 PTS.!!
EXTRAORDINARI
DE 1000.000 PTS.

DEL 1 DE ABRIL
AL 30 DE MAYO
Los titulares de las
Libretas de Sa Banca podrán
obtener hasta 30 MILLONES DE PESETAS
en premios mediante sorteo de:

- 1 Premio de 1.000.000,- ptas.
- 1 Premio de 500.000,- ptas.
- 2 Premios de 250.000,- ptas.
- 6 Premios de 125.000,- ptas.
- 10 Premios de 75.000,- ptas.
- 40 Premios de 50.000,- ptas.
- 30 Premios de 100.000,- ptas.

Sorteo ante NOTARIO en la primera quincena del mes de Julio

Montos de sorteo: 100 millones M-V-WATCH y 300 premios de 5.000 ptas. en metálico
SOLICITE LOS SOBRES BOLETO Y NÚMEROS DEL SORTEO AL INGRESAR EN SU LLIBRETA DE AHORRO EN NUESTRAS OFICINAS

REVELTA D'ALGEBELI 10 ANYS DE BALLS POPULARS

Cap allà a l'any 1977, una Associació de Veïns entusiàstica cercava canals de participació als baixos de la Recтория, avui ocupats per la Guarderia Es Minyonet. I entre les activitats que l'Associació propulsà destaca la creació d'una petita escola de ball dirigida per Marc Pons. I en aquesta escola hi trobam l'embrió del que seria **REVELTA D'ALGEBELI**. Des d'aleshores, l'agrupació s'ha consolidat, combinant admirablement la tasca d'investigació, la d'ensenyament i la d'interpretació dels balls populars, aconseguint que quan sona la jota a les nostres festes, petits i grans s'apresurin, lleugers, a marcar els punts i que, d'aquesta manera, la participació sigui la tònica.

La **REVELTA** compleix enguany el seu 10.e aniversari. Durant aquests anys han passejat els seus balls pels pobles mallorquins i per les barriades ciutadanes, actuant 3 vegades a l'illa d'Eivissa i una a Menorca. En canvi han hagut de refusar invitacions per acudir a Avilés i Cádiz, per problemes de feina. Han representat dues vegades a Mallorca a la Mostra Internacional que es celebra anualment a Sòller i han portat a Muro 7 grups representants del més variat folklore europeu. Portugal, Iugoslàvia, Hongria, Murcia, Itàlia, Txecoslovàquia i Grècia han ballat a la Plaça Major. Una fita important suposà l'organització, a l'any 1982, de la VI Trobada de Balls Mallorquins, dins les Festes de Sant Joan, i que congregà a una trentena de grups de Mallorca, amb representacions d'Eivissa i Menorca.

— **Recordam amb REVELTA D'ALGEBELI els seus inicis.**

— Quan vàrem començar ho fèrem amb la idea d'aprendre els nostres balls, per a recuperar-los i per poder sortir a ballar a les festes. Havíem observat que per Sant Antoni just hi havia dues dones que ballaven i poca cosa més.

A l'any 78 participàrem a la II Trobada de Balls Mallorquins a Pollença i ens va animar extraordinàriament el que hi hagués tanta gent jove que s'interessàs pels nostres balls.

Després, a mesura que anàvem coneixent els balls ens donàrem compte de la feina que es podia fer i poc a poc ens hi anàrem entusiasmant al mateix temps que apreníem a estimar-los.

— **¿I després de 10 anys es pot dir que ja ho sabeu tot?**

— En absolut, encara seguim aprenent. La feina d'investigació és interessantíssima i difícil i no s'acaba mai. Només a dins Muro hi ha moltes coses que, per anys d'inactivitat, s'han perdut i costa molt recuperar-les, i sobretot si penses que la gent major ho té tot molt gelós i els costa molt ensenyar el que saben.

— **Parlau de balls murers, ¿voleu dir que cada poble té els seus propis balls?**

— La pròpia manera d'interpretar-los. Nosaltres, gràcies als contactes amb altres pobles, hem descobert que els balls de Muro tenen una autenticitat i un prestigi extraordinaris a dins tota Mallorca, sobretot les traves, els punts marcats amb els peus —el ball de Muro és molt puntejat—, autenticitat que només es troba a poquíssims pobles, com és ara Artà o Sant Llorenç.

A Llubí o Santa Margalida, per exemple, s'ha perdut tota la tradició i ara que tornen envestir han d'anar a aprendre els punts a Palma o a una altra banda.

Nosaltres pretenim ballar a partir de les arrels mures, no d'una forma estàtica, però sí seguint els mateixos punts.

— **¿Què voleu dir quan afirmau que «no d'una forma estàtica»?**

— Que els balls són una cosa viva, que evolucionen. A cada època es balla d'una manera diferent. Abans la gent no es movia tant com ara. Als balls hi ha uns punts dominants i després moltíssimes variants. La dona és la que comanda i l'home sempre l'ha de seguir i l'honor màxim d'una bona balladora és poder embullar l'home.

— **¿Per què no parlem de la tasca realitzada amb l'escola de ball?**

— Quan pensam que per l'escola han passat prop de 500 persones no podem deixar de sentir una íntima satisfacció. Gràcies a l'escola podem anar incorporant gent nova a l'agrupació i aconseguir que la gent surti a ballar a les festes populars.

Ensenyam bàsicament els balls de Muro: jotes, bole-ros i boleres. A partir dels 7 ò 8 anys poden començar a assistir a les classes que comencen el mes de novembre i acaben a l'abril.

ENTREVISTES

— **¿Quin temps necessita un principiant per estar en condicions d'incorporar-se com a ballador de l'agrupació?**

— Fent feina seriosament, dos o tres anys, sempre que la persona tengui sentit del ritme. Nosaltres només ensenyem els punts, però la gràcia i l'aire depenen de cada ballador.

— **¿Vos limitau a l'ensenyament dels punts o ho reforçau amb una part teòrica?**

— Darrerament sí. Completam la pràctica amb conferències sobre el vestuari o sobre els orígens dels balls, per exemple. I recorda que també hem organitzat exposicions, com a activitats complementàries: vestits i dibuixos, fotografies, instruments, vestits típics, ventalls, etc...

— **¿Teniu resolt l'acompanyament musical?**

— Ara sí. Vàrem començar amb les xeremies, que per cert és una llàstima que Muro es quedi sense xeremiers. Llavors ens ajudaren molt tres músics de Pollença i, darrerament, gràcies a un d'aquests músics, Pep Cerdà, hem aconseguit formar una petita rondalla, amb els següents instruments: bandúrria, llaüt, guitarra, flabiol i percussió. Pots fer una menció especial a na Malen Munar, que toca el flabiol de meravella. Ara intentarem incorporar un violí i un guitarró.

— **¿És important la presència de Madò Margalida dins el grup?**

— Madò Margalida és única. Crida l'atenció per tot allà on anam per la seva veu potent i la saba antiga de les seves tonades. A Muro hi ha moltes persones de la seva edat que saben cantar molt bé, però no volen fer-ho en públic.

— **¿Com preferiu ballar: vestits a l'ample o de carrer?**

— Aquesta és una vella polèmica que nosaltres fa temps que tenim superada; sabem bé quan hem de ballar vestits i quan no.

No abusam del vestit però sabem que és una feina nostra mostrar com vestien els nostres avantpassats i sabem que si no ho feim nosaltres no ho farà ningú.

Ara això sí, si un se vesteix ha de cuidar els detalls, cercar el màxim parell amb l'original, no posar-se una disfressa.

Des de que vàrem començar a ara hem millorat sensiblement el nostre vestuari. Tenim dos trajes: un de feina i un de festa.

— **Pareix ésser que les crisis són inevitables en col·lectius de tan llarga vida, ¿és REVETLA D'ALGEBELI l'excepció?**

— En absolut. N'hem tengudes moltes però la barca ha surat. No tot és ballar dins l'agrupació i l'ambient de companyonia és molt important. El que sí pots escriure és que el grup inicial és el que sempre ha mantingut unida a la Revetla.

— **L'aspecte econòmic és important i moltes vegades decisiu en la configuració de tota agrupació cultural i artística, ¿com vos en desfeis vosaltres?**

— Cap membre de l'agrupació ha cobrat un duro mai. Els vestits els pagam cadascú el seu. Moltes vegades actuam sense cobrar i quan ho feim és per organitzar festes o per donar dinar a altres grups. Amb dificultats podem fer un petit racó per cobrir despeses.

— **¿Són importants, idò, les subvencions dels organismes públics?**

— Són necessàries. El Consistori ha d'ajudar i ho ha de fer subvencionant més a aquelles entitats que més activitat duen de cap a cap d'any. Nosaltres estam contents de l'ajuda de l'Ajuntament, no sols econòmica sinó cedint-nos una sala del Convent. Per la nostra banda participam a totes les festes i cuidam molt bé el local, fins i tot l'hem pintat a costes nostres.

— **I ja per acabar, ¿quins són els projectes més immediats?**

— El dissabte de Sant Francesc ferem al Convent una ballada popular, a la qual convidarem a diferents grups de Mallorca i a tot el poble de Muro.

Ara el projecte més important és acudir al V Festival Internacional que es celebrarà a la ciutat de Càdis, del 1 al 6 de juliol, representant a Mallorca. En definitiva, un premi per aquests deu anys de feina.

Acabam l'entrevista però la conversa podria ésser interminable. I així em conten que les ballades populars els hi agraden perquè acosten el ball al poble i eviten que la gent en faci d'ells un espectacle; que Muro és un poble molt ballador i molt participatiu; que uns dels balls que agrada més és «sa bullanguera», una mostra molt bullosa de jotes antigues... En definitiva, vibren parlant de la seva passió: els balls mallorquins, un bell exponent de la cultura popular que REVETLA D'ALGEBELI ha revitalitzat, tornant-li un protagonisme que mai no hauria d'haver perdut.

Molts d'anys.

Francesc Aguiló

ENTREVISTES

ANTONIO PUJOL CAPO

TONI VOLTAT «S'ESCOLÀ»

Antonio Pujol Capó (a) «Antoni Voltat». Profesión: sacristán. 71 años, casado y padre de dos hijos. Actualmente está jubilado.

○ **Antonio, ¿desde cuándo eres sacristán mayor?**

● Desde el año 1953, siendo ecónomo D. Juan Canals.

○ **Desde aquella fecha, ¿cuántos ecónomos han pasado por la Parroquia de Muro?**

● Como te he dicho, D. Juan Canals que fue trasladado al pueblo de Sóller; D. Pedro Antonio Ordinas; D. Gabriel Server; D. Juan Pastor y el actual D. Bartolomé. De los que te he nombrado hay dos de fallecidos: D. Juan Canals, que ha muerto no hace demasiado tiempo —el año pasado creo— y D. Pedro Antonio Ordinas que falleció en Muro.

○ **Y vicarios, ¿cuántos?**

● Cuando yo empecé había dos: D. Pau y D. Francisco Mulet. Luego el primero que vino fue D. Pedro Torres de Sa Pobla que al cabo de un tiempo pasó a Santa María de ecónomo y después a Campos. Recuerdo a D. Antonio Fullana, D. Antonio Ferrer, D. José Noguera, D. Antonio Mateu, D. Juan Salas, D. Juan Caldentey, D. Santiago Cortés de Inca, D. Mateu Buades y D. Juan Torrens; no quisiera omitir a ninguno aunque creo que no. Los he nombrado por orden de llegada al pueblo.

○ **¿Cuántas misas se celebraban?**

● Había tres por la mañana: a las seis, a las siete y a las ocho. No se celebraba ninguna por la noche. En la festividad de todos los santos se celebraban nueve misas; era costumbre que este día los fieles oyeran tres.

○ **¿Cuántas solemnidades o actos religiosos han dejado de celebrarse desde entonces?**

● Déjame hacer memoria... Las cuarenta horas «dels darrers dies», las de Cristo Rey, las de Navidad, los de la Purísima; por cierto que a D. Antonio Alomar le cayó muy mal que las suprimieran pues él las patrocinaba desde hacía muchos años. Además cada mañana se hacía el ejercicio desde el púlpito en una misa y cada tarde a puesta de sol se rezaba el rosario, también los sermones de cuaresma, las doce semanas de Semana Santa. Bueno, sermones había con bastante frecuencia en los oficios solemnes y en las festividades de santos de devoción popular. En cuanto a procesiones la de «Mare de Déu del Roser», la de las hijas de María, la de San Antonio, la de San Sebastián, la del Corpus Christi, procesión que no se ha perdido aunque ya no tiene su antiguo esplendor, como recordarás.

En cuanto a los que quedan durante las fiestas de Pascua: se celebra la procesión de «Ses Capades», siendo ya muy difícil que se pierda por su gran popularidad y las de Semana Santa que veo que van en aumento.

○ **Antonio, si no he oído mal me parece que has dicho que por San Antonio, antiguamente, se hacía procesión.**

● Sí, como dato curioso te diré que la procesión que se hacía por San Antonio, de cada año era más pequeña, así como «ses corregudes» eran más frecuentes, hasta que el clero consideró que tenían que quitarla.

○ **¿Qué recuerdas de la época de los cursillos de Cristiandad?**

● ¡Ha!... Lo recuerdo muy bien. De esta época todavía perdura la «Sabatina» que como sabrás es un canto de alabanzas y rezos a la Madre de Dios, terminando con una salve delante del «Roser», que se ha suprimido igualmente que la «Hora Apostólica» que se hacía delante del Sagrario.

○ **¿Recuerdas más funciones o signos externos que estén en desuso?**

● «Es Sols Pas» ya no se hace. Recuerdo que después del fallecimiento del ecónomo Ordinas vino a Muro con carácter transitorio un capellán procedente de los Estados Unidos de América, que era de Manacor, y fui con él a bendecir las casas del pueblo. Nos llevamos «es povalet» con el agua bendita y la gente nos salía a dar huevos o dinero en metálico a modo de agradecimiento; venían con nosotros varios monaguillos y uno de ellos llevaba un gesto para recoger los huevos.

○ **¿Le parecería a este señor una costumbre muy extraña?**

● No, no recuerdo que dijera nada, él ya lo había vivido. Ten en cuenta que era mallorquín, además que por allí también lo hacían —creo que lo hacen por todo el mundo— algún tiempo después este señor se fue de ecónomo a Portol.

ENTREVISTES

Otra cosa que ya no se hace es «endomassar». La gente se acordará que en ciertas festividades se cubrían las paredes interiores del templo con crespones rojos o negros, según.

La fiesta de la Sagrada Familia o de «ses capeletes».

La fiesta de la Rosa, durante la cual «s'endomassava el Roser».

Antiguamente salía de la Parroquia una procesión para ir a «Sant Vicenç» con las dos banderas delante. Recuerdo la fiesta que hicimos cuando llevamos a Sant Vicenç «La Mare de Déu de la font de Déu», imagen que regaló D.ª Antonieta Sancho y la llevamos en procesión.

Todo el pueblo sabe que esta tradicional romería estaba a punto de desaparecer o casi se había perdido, hasta que con buen acierto intentaron revitalizarla y lo consiguieron plenamente con los concursos de paellas, aunque creo que no es un buen sistema dar premios en concurso; la gente no tiene que ir a competir un día de romería y buena prueba de ello es, que habiéndolos quitado la gente asiste igual, hay que agradecer al Ayuntamiento que regala el arroz y la leña.

○ **Bien Antonio, hablemos de la Parroquia y sobre todo de las funciones de «s'Escolà Major». ¿Recuerdas alguna anécdota que sea digna de mencionar con los ecónomos o vicarios que han pasado por aquí?**

● No sé que decirte, yo me he llevado bien con todos.

○ ¡No!, no es eso, no me refería a enfrentamientos personales sino a algún hecho gracioso que recuerdes, por ejemplo: yo recuerdo haber oído contar a D. Pedro Antonio Ordinas que una vez hubo una pareja que se presentó para que los descasaran y al decirles el cura que no podía ser por haber quedado sus nombres escritos insistieron en que se tacharan, y al decirles que en ese libro no se podía tachar nada pidieron que se arrancara la hoja.

● ¡Esto es un chiste! Te puedo asegurar que no pasó en Muro.

Es sólo un ejemplo. No recuerdas nada en este momento, sin embargo los vicarios jóvenes normalmente trasnochaban con los jóvenes del pueblo y por la mañana a misa primera, posiblemente no serían muy puntuales, ¿o no?

● *Se rie.* Este si era un problema para estos muchachos, en más de una ocasión la misa tuvo que retrasarse hasta el punto que alguna vez tuvimos que ir a su casa a tocar a la puerta.

En este momento recuerdo que en una ocasión un consistorio de Muro estudió la posibilidad de urbanizar «Es Comú» y supongo que a requerimientos de dicho consistorio el Reverendo D. Francisco Mulet, tan querido en Muro, especialmente por la juventud, se pasó tres meses trabajando en el archivo municipal según he oído decir que fue una obra gigantesca lo que hizo D. Francisco, al final entregó al Ayuntamiento todos los mojones o «fites» delimitaciones «d'Es Comú» y término municipal, todo limpio y arreglado, luego el proyecto se dejó o no prosperó. En la actualidad pertenece a Icona, o mejor dicho, la administra, y pienso que esto no ha sido bueno para el pueblo.

○ **En lo que a misas de difuntos se refiere ¿cómo está actualmente?, ¿todavía se pueden encargar las misas Gregorianas?**

TAPICERÍA Y MUEBLES SOLER

*les recuerda su gran
exposición en:*
TRESILLOS,
CORTINAJES,
EDREDONES,
COLCHONES Y
MUEBLES
AUXILIARES

Sta. Ana, 50 - 52
Tfno. 53 72 71

MURO

ENTREVISTES

• Se pueden encargar, lo que pasa es que han desaparecido las tarifas. Antes se pagaba una cantidad determinada y se celebraba una misa para un difunto concreto, ahora no, se le nombra pero se incluyen en el «memento» a todos los demás difuntos del pueblo, y sus familiares dan una limosna al cepillo, al ecónomo o a la colecta dominical, si quieren.

◦ **¿Se puede o se ha podido vivir con el sueldo de sacristán?**

• ¡No!, no se ha podido vivir y mantener una familia nunca, ni yo ni ningún sacristán que conozca. Siempre he tenido que dedicarme a otras actividades: cobro de seguros, funeraria, butano, etc...

Ya que ha salido el aspecto económico te contaré una anécdota: Como consecuencia de los cursillos de Cristiandad, traje un aumento de fervor popular y un grupo de fieles solicitaba reiteradamente que se establecieran misas vespertinas (por la noche), entre ellos me acuerdo estaba Gabriel Vallespir, por cierto que el fallecido ecónomo Ordinas no estaba de acuerdo, pero cuando ocupó el cargo D. Gabriel Server, me pidió la opinión al respecto y yo le dije: «Mire D. Gabriel, yo ya sé que si yo digo que no y la tiene que poner la pondrá, pero con mi voto en contra». Al preguntarme el motivo le dije: «Si usted me quiere dar un jornal digno puedo estar todo el día en la Iglesia, pero si tengo que ganarme el sustento por las tardes ya me dirá cómo lo voy a hacer... no obstante no será un rebelde, pero con mi voto en contra, repito».

Incluso hoy mismo que estoy jubilado si me preguntaran ¿cuándo prefieres las misas por la mañana o por la noche?, todavía elegiría la mañana, siempre he preferido levantarme temprano que trasnochar.

Como antes he dicho estoy jubilado, pero voy por que me gusta y como nos llevamos muy bien con D. Bartolomé continuo yendo con regularidad, en cuanto a él parece que teniéndome cerca, aunque no haga nada, ya está tranquilo.

◦ **Parece que ya hemos hablado de todo o casi todo, pero me queda la pregunta indispensable**

que hacer a un sacristán mayor. ¿Quién bebe más vino de misa, el oficiante o los monaguillos?

• *Carcajadas.* Te diré, yo soy inocente en esto del vino, por que siempre he sido abstemio y nunca me han gustado las bebidas alcohólicas, pero en los monaguillos la cosa cambia, sorbos más o menos largos en la vinagreras, siempre las ha habido; el otro día para no ir más lejos pillé a uno. En este aspecto siempre he procurado estar en guardia y «fer-los anar vius».

◦ **En contrapartida, ¿cómo han quedado ahora las funciones religiosas?**

• Actualmente se celebra una misa diaria, los domingos cuatro y los sábados dos.

◦ **¿Quién o quiénes son los encargados de la limpieza del templo Parroquial?, ¿las monjas, como antes o la cosa ha cambiado?**

• Las monjas siempre me han ayudado, o yo he ayudado a las monjas, actualmente se cuidan de limpiar la sacristía, el Altar Mayor y el «Roser», y yo me cuido que no falte el vino de misa y las hostias —ambas cosas las traemos de Palma—.

◦ **Bien Toni, ¿deseas decir algo más?**

• Sí. Cuando se publiquen estas líneas pienso que al leerlas algunos dirán «es capellans ho lleven tot» y bien cierto que no es así. Cuando entré en esta parroquia para sacristán la iglesia era insuficiente en más de una ocasión, el porcentaje de gente que oía misa era del 90 al 95 por ciento. Actualmente este porcentaje casi se ha invertido y como bien sabrás una función religiosa no es una función de cine, sin público, es decir, sin pueblo, no se puede celebrar una misa. De esta manera que el pueblo deja de asistir se van suprimiendo.

◦ **Pero aunque el problema no es sólo local, más bien está bastante generalizado creo que éste sí sería un buen tema para otra ocasión, ¿no lo crees así Toni?**

• Me parece que sí.

Muchas gracias por el tiempo que has querido dedicarme a mí y a los lectores de ALGEBELI.

Ciano

MARGARITA MARTORELL TAULER - «MALONA»

Con esa confianza que da el parentesco y la seguridad de pasar un rato agradable, empezamos la entrevista, más bien diría yo charla familiar, con Margarita Martorell Tauler, comadrona de Muro y otros lugares, como veremos, y que ya lleva cumplidos los 83 años, por tanto tiene un bien merecido y bien ganado descanso (1).

Sin previa preparación, me encuentro de primeras con el Título de Comadrona, firmado nada menos que por el Rey Alfonso XIII, el 28 de julio de 1927, y conseguido en la Universidad de Barcelona con la no muy frecuente nota de SOBRESALIENTE... de aquel entonces.

— *Pues no te creas que fuera fácil llegar al título, pensando en los tiempos que corrimos. Empecé, como todos los niños, estudiando en la Escuela Primaria, y luego hice mis estudios en la Escuela de Comercio de Palma, que tuvieron una duración de unos 3 años.*

ENTREVISTES

— ¿Pero conseguir acceder y estudiar en Barcelona, me supongo que tenía sus inconvenientes?

— En medio de todos ellos, teníamos una facilidad y era que podíamos estudiar por libres en nuestra propia casa, y en los tres meses finales del curso acudíamos a la Universidad para clases prácticas, asistir a clases teóricas y finalmente pasar por los exámenes.

— ¿Había facilidades en los exámenes?

— Ninguna. Allí se sacaba *SUSPENSO* o *NOTABLE*. No había medias tintas. Los dos primeros años saqué *NOTABLE*, pues el pase al curso siguiente era solamente con esta nota. Al final había aún que superar una reválida, de final de carrera.

— ¿Había mucha gente de Mallorca estudiando la carrera?

— Pues sí, no puedo decir el número pero había bastantes. Pero los había muchos que no podían terminar la carrera.

— ¿Hay algún dato de interés que pueda contar o alguna anécdota?

— Sí. Se presentó una aspirante a ser comadrona, y el médico, de entrada le suelta esto: «¿Vd. quiere ser comadrona con estas manos tan sucias?». Responde ella: «Las manos sucias son de trabajar para ganarme la carrera». Lo que no puedo decir es como terminó esta aspirante.

— Contadme, ¿cómo eran las fases de una parturienta?

— Tenía que ir a visitarla en los últimos meses para poder observar el desarrollo del niño. Si era necesario a última hora llamábamos al médico o bien nos trasladábamos a Sa Pobla, principalmente, en donde el médico Sr. Llompart o Serra (Duet) eran los que prestaban estos auxilios a las necesitadas. Después del nacimiento, cada día tenía que ir a cuidar a la madre, y al pequeño, el cual era bautizado a los 2 ó 3 días, o antes algunas veces. No es como ahora que se tarda a veces años.

— ¿Había fiesta tan grande como ahora?

— ¡Qué va! En la mayoría de casas había chocolate con coca de cuarto o ensaimadas, y en algunas daban galletas dulces («paciències» se llamaban) y una copa de licor.

— ¿Qué pasaba luego?

— Luego venía la solemne ceremonia de sacar a misa a la madre. A mí me tocaba el llevar al pequeño en brazos, acompañar a la madre hasta la iglesia, en donde se celebraba una misa en acción de gracias. Había un donativo para el sacristán y también daban uno para la iglesia para pagar la misa. Esto pasaba a los 15 días, más o menos, de nacer el niño. Muchos hacían un «berenar» este día, y los más pudientes hacían un «bon dinar».

— ¿En dónde fue la primera asistencia?

— En primer lugar estuve en Santa Margarita, a donde iba en varios sistemas de locomoción: bicicleta, Mobylette, Guzziolo, en Issa (todo esto eran motos) y finalmente en un coche Peugeot 5 c.v.

— Esto iba progresando, supongo que de tanto ganar dinero...

— Sí, sí, dinero... Pues te diré en los primeros años cobraba 25 pesetas por cada nacimiento. Y aún hay gente que me los debe. Imagínate como estaba la cosa. Muchos no podían pagar y quedaba la cosa tal cual.

— ¿Es posible recordar el primer niño que trajiste al mundo?

— Claro está. Fue en la calle Gaspar de Bono, no recuerdo el número, pero las primeras casas a la derecha.

— ¿Qué era lo más agotador?

— El acompañar a la madre, el día que salía a misa, pues se visitaban a todos los familiares y teniendo en cuenta que en aquellos años nacían, nada menos, que unos 110, si ciento diez pequeños al año, había muchas ocasiones en que no me dejaban respirar, y llevaba al mismo tiempo 10 ó 12 parturientas.

— ¿Hay alguna anécdota que contar?

— Especial, ninguna. Si puedo decir que muchos padres, principalmente ellos, se empeñaban en querer un niño o una niña concretamente, pero casi siempre salía el tiro por la culata. Pero esto son simples deseos que casi todo el mundo tiene, sin más importancia.

— ¿Había algo especial que podamos reseñar en este repaso de recuerdos?

— No. Si puedo decir, que muchos lo recordarán aún, que durante el Movimiento, para ayudar a la familia, la Sección Femenina, regalaba una canastilla al nacer el hijo, y yo les regalaba mi trabajo. Pensando que en estos años y posteriores ya se pagaban 150 pesetas, y que en muchas ocasiones no podía cobrarlas, ya me dirás si era una carrera de mucho porvenir...

— Pero...

— ... pero no puede quitarme nadie la satisfacción de haber realizado un trabajo que me gustaba, y de haber podido ver y comprobar cuan grande es Dios y la naturaleza, y poder asistir a tantas veces al milagro de ver nacer una vida nueva.

Y en esta charla y en estos recuerdos, en los que interviene su marido, Juan Ramis «Coves», pasan los minutos, pero todo ello no me da lugar a escribirlo. En necesario acabar. Si recordemos que muchos de los que lean esto habrán tenido por primera vez en esta su vida, el contacto de las manos de Margarita Martorell, «comare de Muro».

Sebastián Roca

MIQUEL TORTELL I SIMÓ

BIOGRAFIA

Miquel Tortell i Simó neix a Muro el 23 de novembre de 1802, a una casa molt pobra, avui situada al número 13 del carrer que duu el seu nom.

Des de molt petit ja tenia una especial afició per la música; quan era nin li compraren un guitarró o formà un tercet admirat per tot el poble; el tercet estava compost per ell, el seu pare, que tocava la guitarra i el seu germà, que tocava el violí.

Va aprendre a tocar l'orgue a Santa Maria i se convertí en l'organista d'aquell convent dels Mínims. Més tard tornà a Muro perquè l'organista de la Parròquia, D. Antoni Franch, havia mort i ell hauria d'ocupar el seu lloc.

Als 19 anys se traslladà a Ciutat i començà la seva carrera eclesiàstica i rebé també lliçons de solfeig i de piano.

El 12 de novembre de 1821 morí l'organista de la Seu de Ciutat, D. Antoni Albertí, i se prepararen unes oposicions pel lloc que queda vacant; malgrat tenia dos oponents d'edat madura i bons executants de l'orgue, en Miquel Tortell tregué la plaça.

L'any 1827 fou ordenat capellà pel Bisbe Pérez de Hirià.

Entre les anècdotes de la seva vida musical, potser aquesta que vaig a contar sigui la més curiosa: contenen que cuidava tant la sonoritat i neteja de l'orgue que només una vegada se sentí a la Catedral una nota desafinada; contenen també que quan la Reina Isabel II vingué a Mallorca el 12 de setembre de 1860, Tortell, que era al port, prengué uns apunts d'una peça que estrenaven, composta expressament per a la Reina. Quan ella entrà dins la Catedral, i després d'haver tocat la Marxa Reial, Miquel Tortell s'atreví a tocar l'obra que minuts abans s'havia estrenat. Aquest detall deixà admirada a la Reina, que el va voler conèixer personalment i que fins i tot el nomenà Beneficiat Reial, càrrec creat només per a ell i que va prendre possessió el 24 de gener de 1859.

L'any 1866 va haver d'abandonar l'orgue a causa de la malaltia que patia. Als seus restes els dugueren a Muro, poble que estimava molt i al que va regalar un cobricel amb la corona pel Sentíssim, acabada l'any 1871.

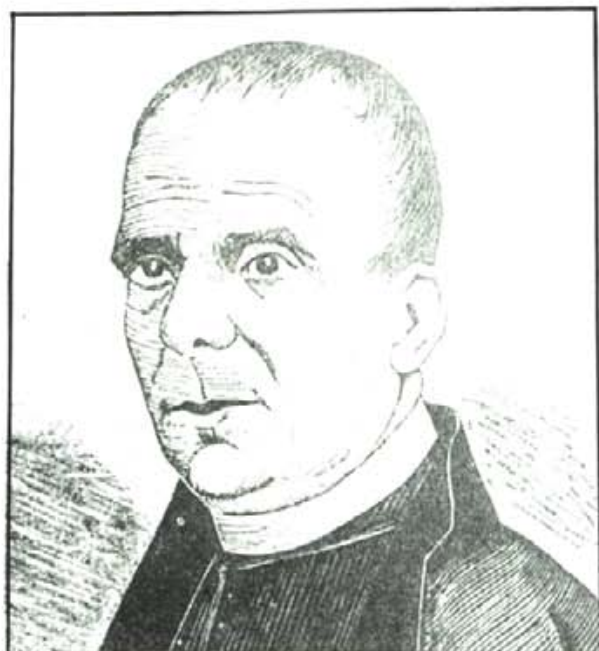
Al seu funeral celebrat el dia 14, els músics i aficionats de Ciutat interpretaren la «Missa de Rèquiem» de Mozart.

OBRA

Entre les seves obres podem destacar diferents «Ave Maries» per Seminari (piano) i lletania que va regalar a aquest Seminari.

El record més vigorós del seu repertori se pot centrar en dues obres: el cor a tres veus titulat «S'Estrella de S'Auba», lletra de D. Marià Aguiló, feta a diversos idiomes, cantada per cors i interpretada per bandes de música, exemple d'una melodia de gran inspiració; i el seu «Te Deum», obra pletòrica d'unció que se cantava en les majors solemnitats. També fou de gran mèrit el seu «Himne».

De l'obra de Tortell, dispersa i oblidada, s'ha lograt recopilar, després d'una intensa recerca per part de D. Bartomeu Ballester, 26 versículs per a orgue en diferents tons, 3 pastorells, 8 ofertoris i una polaca; i composicions per a veu humana; «Te Deum», «Himne» de Completes, «Credo i Sanctus» a quatre veus mixtes, «Sepulto Domino» a tres veus mixtes, «Goigs de Sant Sebastià» també a tres veus mixtes, «Càntic a Santa Catalina Tomàs» a cor i tres

veus, «Invitorio i Himne de Nadal», 8 Paresnostros a quatre veus i «Aubada»; «Salve de la Rosa» i «Missa de Rèquiem», incompleta.

OPINIO PERSONAL

De D. Bartomeu Ballester hem sentit a dir: «Tortell sentia molta inspiració; va tenir una personalitat musical pròpia; les seves composicions són variades i ben desenvolupades. Per la seva quantitat i qualitat és la música mallorquina per a piano més antiga que se coneix... El seu atractiu és popular però distingit. La varietat no té límits, per això ha perdurat la fama no ininterrompuda»⁽¹⁾.

Només d'aquestes paraules podem afirmar que Tortell va aconseguir tal prestigi que es va veure inclòs entre els millors organistes i compositors de música sacra mallorquins i no mallorquins de la seva època.

Moltes de les seves obres, tant la polifonia com la popular (quasi totes de caràcter religiós), encara són conegudes i escoltades perquè tenen sempre dins elles una pureza i una harmonia que les fan admirar i estimar.

La improvisació de temes, el seu estil propi i una elegància i riquesa harmònica són punts que units a una singular interpretació fan que la música de Miquel Tortell agradi al públic, que majoritàriament és popular.

(1) «Breu història musical de les Illes Balears», Inca. 1982. Joan M. Thomàs i Sabater i Joan Parets i Serra.

BIBLIOGRAFIA

- «Noticias y relaciones históricas de Mallorca S. XIX». Tomo IV. Palma de Mallorca. 1966.
- «Hombres notables de Muro». Juan Santaner Marí. Col·lecció Tià de sa Real. Mallorca 1973.
- «Breu història musical de les Illes Balears». Inca 1982. Joan M. Thomàs i Sabater. Joan Parets i Serra.
- «Himnes dedicats al Santíssim Sacrament de lo Altar». Palma de Mallorca. Tipografia Catòlica Balear. 1893.
- «Algebelí». N.º 71 i n.º 69. Muro.

Maria Immaculada Roca

TRETS CULTURALS

INTERCANVIS CULTURALS

Això que fa uns anys, arreu de Mallorca, s'ha posat tant de moda, el ball de bot, poc a poc també ha donat lloc a unes manifestacions culturals i a una problemàtica desconeguda desde l'antigor per a tota aquella gent que lo que l'hi agradava era simplement ésser a una trobada casolana o una festa gran a la Plaça, era igual: ballaven. I això era el nostre folklore.

Ara tot s'ha complicat un poc més; han nascut altres formes d'entendre la cosa, hi mesclam la política, els mitjans de comunicació, fins i tot altres estaments amb interessos no sempre definits, etc... I així hem vist les Trobades de Grups de Ball, la Mostra Internacional de Sòller, festivals per tot arreu i moltes més coses que, com l'anomenat ball de Palma (Escola Municipal de Música i Dansa de Mallorca) amb excuses de promoure, divulgar, estudiar i donar a conèixer distints aspectes del folklore mundial, ho fan a la seva manera, i tenim motius per pensar que no sempre eren aquestes les intencions dels qui han fet possibles aqueixes «altres» formes d'entendre-ho.

I per tractar aquests diversos aspectes, i altres del folklore mallorquí, a iniciativa d'Aires Sollerics, fa uns mesos, començarem a Sòller, uns intercanvis culturals. El dia 29 de març ens reunirem a Muro els mateixos que havíem estat abans a Sòller: Aires Sollerics, Revetlla d'Algeboli i Escola de Ball de Bunyola, tres capdevantera en l'estudi de la problemàtica actual del ball de bot (volem recordar que fa dos anys ja anàrem junts al I Congrés Nacional de Folklore a Santiago de Compostela).

La Diada se concretà així:

— El dematí, trobada de tots els components al Claustre del Convent.

— Reunió informativa i discussió segons l'ordre del dia.

— Dinar (molt bo, sí senyor).

— Reunió per tractar els punts que no havien estat acabats.

— Ballada Popular a Sa Plaça de Muro.

L'ordre del dia va ésser molt interessant:

1ª part, referent a la Mostra de Sòller; aspectes i particularitats de la Mostra; altres folklores; grups de la Mostra que van a pobles, etc... (es va fer notar el recolzament de l'Ajuntament de Muro, perquè cada any venim un grup).

2ª part, aspectes generals del ball de bot; per què estam aficats dins un grup? Recerca i arxiu. El ball de bot, és un ball mort? Importància de les Agrupacions. Ball compost o lliure? Resposta de les Institucions al ball de bot, etc...

Com es fàcil suposar, amb tot això, els debats i discussions eren vius i animats. El tema del Ball de Ciutat o Escola de n'Ensenyat, com un fet sociològic nou que és, naturalment rebutjat per la gent que estima i valora el ball del seu poble, va despertar l'interès de la majoria. La cosa no està clara.

La Ballada a sa Plaça va ésser animada, a pesar que no hi havia molta de gent. Tal vegada va mancar fer-ho saber al públic en general.

Tot i això unes dones me recordaren temps quan el ball a sa Plaça animava el jovent. No seria possible fer «Ball a sa Plaça» més sovint? Un diumenge hora-baixa qualsevol? (dues horetes va dir una dona). Nofre Plomer, on ets?

Desde Bunyola donam l'enhorabona als components de Revetlla d'Algeboli i les gràcies per la perfecte organització. Ànim i endavant! El ball de bot no morirà per ara.

P.D.: En el proper número, es publicarà un comunicat amb les conclusions signades pels tres grups.

Jordi Cloquell «Artiller»
Abril de 1987

OPTICA MURO

*MURO cuenta ya con un
CENTRO OPTICO
preparado para solucionar
los problemas de su visión,
con la seriedad y
profesionalidad que usted
necesita.*

*Tenemos lo que usted
necesita.
Venga a vernos.*

*Estamos en la calle
Mayor, 10 A - Muro.*

CULTURA POPULAR

LA PREDICACIÓ DE SANT VICENÇ FERRER I ES CAMÍ DE NA PONTONS A LES RONDAIES MALLORQUINES

«L'aplec de rondaies mallorquines d'en Jordi d'es Racó», una de les obres principals i més llegides de la nostra literatura, és una vasta col·lecció de contes populars, que va recollir des de un cap a l'altre de l'illa, el gran filòleg mallorquí Mossén Antoni Maria Alcover.

Les «Rondaies», han estat fins fa poc per a molts de mallorquins, el primer i fins i tot l'únic contacte literari amb el seu propi idioma.

Antoni M.ª Alcover, que endemés és l'iniciador del «diccionari català-valencià-balear», va néixer en 1862, a una possessió del terme de Manacor (Santa-Cirga), i va morir al carrer de Sant Bernat de Ciutat, a l'any 1932.

Abans de Mossén Alcover, «Les Rondaies», eren transmeses oralment de pares a fills. A les vetlades d'hivern, a dins les cuines de la nostra pagesia, molt sovint, una rondalla que brollava de la boca d'una padrina, era un delit pels infants.

En aquest mes d'abril, pocs dies abans de la romeria de Sant Vicenç, hem duit a les pàgines d'ALGEBELI, a dues rondaies, recollides un dia per Mossén Alcover, per lo que fan referència a Muro: «de com Sant Vicenç anà a predicar a Muro» i «Na Pontons».

La primera tracta de la predicació del gran apòstol Sant Vicenç Ferrer al nostre poble. Sant Vicenç va arribar a Muro el 3 de novembre de l'any 1413. Segons antiga tradició, coneguda encara els nostres dies pels murers, Sant Vicenç es va posar a predicar entre Telapi i Biniaco, a ran d'una gran bassa d'aigua que allà hi havia, i a més de convertir als pecadors, va obrar molts de miracles. Mossén Antoni Galmés, tengué notícia d'aquesta llegenda piadosa, gràcies a Mossén Antoni Deyà, que fou rector de Muro.

Mossén Antoni Deyà i Rullan, natural de Sóller, va ésser rector del nostre poble des d'abril de 1902, fins a juny de 1913. De Muro va passar a la Parròquia de Sant Jaume de Ciutat i després fou nomenat canonge.

La segona, «Na Pontons», no crec gaire coneguda entre els murers, és una antiquíssima llegenda, referent al camí pel que Sant Vicenç va venir a Muro des de Sa Pobla, i Mossén Antoni M.ª Galmés la va recollir entre la gent més vella de Campanet.

Damià Payeras Capó

DE COM SANT VICENÇ FERRER ANA A PREDICAR A MURO

Hi anà de Sa Pobla, fugint dels poblers que l'apregaven.

Com fonc a sa partió de Muro, su ran d'una bassa que hi havia, s'aturà: hi comparaixen un sens fi de murers a rebre'l amb rams i paumes i amb tota devoció.

I ¿què fa ell? Ja és partit a predicar-los tan bé com sabia. I allà hauríeu vist murers i mureres plora qui plora i pegant-se tots p'es pits, penedint-se de bon de veres de tots es seus pecats. Tothom se convertí.

Li presenten una trcalada de malalts i d'escotiflats. Else renta de s'aigo d'aquella bassa, i romangueren tots sans i bons.

Amb el temps feren allà mateix una capelleta, que encara hi és, dedicada an aqueix gran Sant; i aquella bassa se diu «Sa bassa ferra».

Rondaies Mallorquines d'en Jordi des Racó, Tom V - Sant Vicenç Ferrer dins la memòria del poble mallorquí.

NA PONTONS

Era una senyora de Sant Llorenç d'es Cardassar, d'en temps d'es moros, que anava a missa a s'esglesia de Sant Miquel d'es cementeri de Campanet; i, per anar-hi, comprà un camí, que passava p'es Rafal de Búger i Sa Pobla cap a s'oratori de Sant Vicenç d'es terme de Muro, i llavò per dins aquella mateixa vila, Santa Margalida, Petra i Manacor fins a Sant Llorenç. Diuen que ets actes antics d'es bocins de terra d'aqueix endrets donen per confronta es camí de Na Pontons.

Això ho conta sa gent veia de Campanet.

Rondaies Mallorquines d'en Jordi des Racó, Tom XXIV.- Llegendes i Supersticions.

CULTURA POPULAR

ELS COSSIERS I ELS SEUS DIMONIS

Els Cossiers o Ball de Còssis, solien esser unes comparses de vuit jovençans, un d'ells vestit de «dama» i s'altre de dimoni gros; a alguns pobles n'hi havia un altre vestit de dimoni petit o de bufó, que als pobles de Campos i Porreres, segons l'Arxiduc, li deièn «bovo».

Segons notícies escrites sabem que, a principi del segle XVII, hi havia Cossiers en quasi totes les parròquies de Ciutat i entre altres pobles els d'Alaró, Algaida, Inca, Manacor, Montuïri, Pollença, Sóller, Sineu i Valldemossa, així com les dites viles de Campos i Porreres.

Els moviments dels seus balls en cercle, cadena, filera, etc. i en quasi totes les seves velles músiques, en que la «dama» és sempre la directora de la dansa, els donen tot el caràcter d'unes danses de fecunditat, podent devenir d'una cultura matriarcal. La existència en el cossiers de la figura de la dama, d'un dimoni, el seu acompanyament musical de xeremies, fobiol i tamborino o de fobiol tot sol les emparenta en la Morris Dance anglesa i amb el Joc del Calusari rumà; la primera té en comú, entre altres coses, la figura del bufó i la segona també la figura emmascarada que li deièn: àrab.

El més interessant per nosaltres és deixar constància d'una altra sortida dels disfressats de dimoni i ja és costum vell la d'acompanyar als cossiers.

En aquesta tasca, el dimoni gros i el petit, allà on n'hi hagués, tenien especialment quatre coses a fer:

1.- Dur un bossot de pell, una taleca de pastor, plena de confits i paciències per repartir entre els infants, que, en lloc de tenir-los por, com als de Sant Antoni, se'n reien d'ells.

2.- Fer lloc per passar les autoritats, acompanyades dels cossiers, o perquè aquests poguessin ballar emprant el terreny necessari. Sempre duia el dimoni un burjonot d'una braça i mitja de llargària i com es braó de gruixat, algú una força d'era, per ajudar-se en la seva tasca. El burjó, perquè fos jugar solia esser una vara de donarda.

3.- Quedar ajegut en terra a l'acabament d'alguna de les seves danses, figurant l'haver estat vençut per la dama, que li posava el peu damunt: el triomf del bé damunt el mal.

4.- A la festa patronal d'algun poble solien els cossiers anar a ballar davant les cases dels personatges de la vila i feta la ballada, el dimoni entrava a la casa per demanar qualche doblar per la festa i tant rebien quemullars, com doblers. Tot lo recollit ho solien emprar els cossiers per trempar una dinada per ells, que en casi totes les festes era la seva soldada, si bé trobam en certs comptes d'algun ajuntament, partides pagades als balls dels cossiers.

El dimoni dels cossiers entre altres coses, és un dels elements que se té en conte per fixar l'entrebaulament amb les danses estrangeres anomenades, per l'alemany Curt Sachs, nat a Berlín l'any 1881, professor de Musicologia a l'Universitat i Acadèmia de Música d'Alemanya; com a jueu va haver de fugir a França i més tard se'n anar als Estats Units essent professor de diferents universitats. És autor de l'Història Universal de la dansa, obra de consulta per tot el món.

ANTONI GALMES

SASTRERIA

PLAY BOY
UNISEX

GRAN SURTIDO
DE CAMISAS ITALIANAS
EN EXCLUSIVA

C/. Rossiñol, 8 - Tel: 53 72 16

MURO

JOCS DE SEMPRE

PRINCIPIS DELS JOCS

Llevat dels jocs individuals, la majoria dels jocs col·lectius a on un jugador s'enfronta als altres solen emprar fórmules a on es queda definit qui és el qui s'enfrontarà als demés, és a dir, qui haurà de «PARAR».

Aquestes fórmules són molt diverses, encara que hi ha jocs que les tenen específiques, ara vos n'explicarem unes quantes que es poden utilitzar indistintament:

TREURE BUSCA

S'agafen tants de garrotets o bastonets com participants hi hagi. Les dimensions dels garrotets han d'esser les mateixes llevat d'un que serà més curt. Un dels jugadors donarà a escollir als altres un garrotet sense que aquests adverteixin la diferència entre els mateixos. El que agafi el més curt haurà de parar.

COMPTAR FINS A TRENTA I L'OU

Un dels jugadors va comptant i assenyalant amb el dit als demés fent correspondre un nombre a cada participant; quan arribi a trenta, dirà «... trenta i l'ou». L'ou correspondrà al trenta-i-un, que serà el qui parará. A vegades, també s'hi afegia la cançoneta de «... la gallina ha fet un ou a damunt quatre palles i el dimoni que s'esclata de rialles perquè té es cul que li cou». Llavors parava el que li corresponia el mot «cou».

FER UNA CORREGUDA

El darrer que arriba para.

TIRAR UNA PEDRA

A un lloc determinat parant el que menys s'acosti en la tirada.

FER PEUS

Això serveix per a la formació de dos equips. Dos jugadors en posen un al front de l'altre a una distància d'una guarda de metres. Els dos van posant un peu davant l'altre fins a trobar-se. Mentre un diu «ORO» i mou els peus, l'altre diu «PLATA» i així successivament. El que aconsegueix trepitjar primer el peu del contrari guanya i començarà a triar els seus jugadors.

TIRAR MONEDA

Un jugador tria cara i l'altre creu, i es tira la moneda. Guanya el que ho ha endevinat (A vegades hi havia molts de problemes per a trobar una «peça de quatre» ja que tots els nins solien dur les butxaques ben buides).

FORMULES VERBALS

En una rotllada, un va assenyalant a cada nin (un a cada síl·laba o mot). El que apunten cada vegada que diuen «fora» o en el darrer mot dels verbs, queda franc d'haver de parar:

*«Aquí n'estam passant l'hora
envidant i fent renou
Truc i retruc i val nou;
la resta, flor i joc: fora!»*

*D'una pala fan un forn
i d'un forn, una fornera
pin, pon, fuera!*

*En passar p'es Carrer Nou,
jo sempre hi pas vora vora,
Envit i truc i val nou!
La resta, flors i joc fora*

*Peu carretó
sa gallina i es cotó
sa comare Magdalena
s'ha aficat una cadena
dins es peu més major*

(En aquesta van assenyalant a cada síl·laba un peu dels jugadors, voltant. El peu que coincideix amb la síl·laba «for» es retira cap enrera. Quan un jugador té els dos peus retirats queda exent d'haver de parar).

*'Metledeta torradeta
qui ha feta la bufeta
tengui es cul empestissat
de merda o de brossat*

Biel Gamundi
Miquel Moragues
Bernat Nocerres
Paco Tugores

Dibuix: Francesc Aguiló

RETALLS SOCIALS

DEFUNCIONES

1-3-87	María Ponst-Estel Llabrés - «Quintana»	100 años
8-3-87	Margarita Roig Femenías - «Roig»	86 años
10-3-87	Alfonso Cabeza Martínez - «Cabeza»	22 años
12-3-87	María Perelló Vallespir - «Verdera»	80 años
24-3-87	José Escalas Mayol - «Arianyer»	86 años

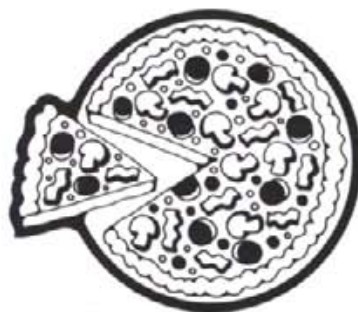
NACIMIENTOS

18-3-87	Beatriz Poquet Membrines	Sebastián y Piedad	G. Franco, 50
13-3-87	Bartolomé M. Moragues Boyeras	Baltasar y Antonia	Gloria, 5
27-3-87	Jaime Serra Porquer	José y Apolonia	A. Maura, 46-1.º
29-3-87	Juana María Esteva Moranta	Francisco y Juana M.	Angeles, 9

MATRIMONIOS

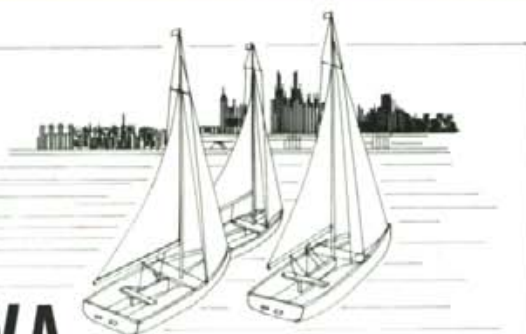
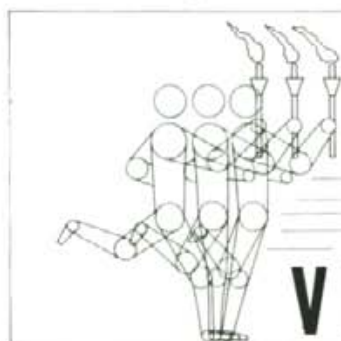
1-3-87	Miguel Salom Ferriol y María Ramis Perelló
7-3-87	Pedro J. Llabrés Ramis y M.ª Monserrat Tugores Piña
7-3-87	Pedro Pons Quetglas y Martina Riutort Fornés
14-3-87	Miguel Ramis Font e Isabel Mulet Valls
28-3-87	Manuel Molinas Martín y Magdalena Crespi Perelló

RESTAURANTE - PIZZERIA

TOPOLINO

PROXIMA INAUGURACION

VIDA ESPORTIVA

MALLORCA OLIMPICA

per JEP I FIDEL

C.D. MURENSE III DIVISIO

Murense	1	Alaró	1	Biel Ramon
Manacor	3	Murense	2	Pedro Noceras - Biel Ramon
Murense	1	Hospitalet	3	Ordinas
Sta. Eulàlia	2	Murense	0	

«Fatal», com diria en Xesc Forteza. Quatre partits jugats: 3 de perduts i un empatat a casa. Pareix com si es cremaren les darreres forces guanyant dins Inca al Constància. Esperem que la greu crisi per la que atravesa el Club no segueixi tenint un reflexe en el joc, que això vagi a més, i no se passin dificultats per mantenir la categoria.

A destacar en Gabriel Ramon que ocupa el segon lloc a la classificació de golejadors de la categoria.

JUVENILS

Murense	1	Cultural	1	R. J. Picó Perelló
Murense	3	C.D.At.Inca	0	Joan Munar - Ramon J. Picó - Pau Vanrell
Algaída	1	Murense	1	Joan Munar

Bona temporada la d'aquests al.lots. Endemés de que han pujat a dos jugadors a l'equip de III Divisió, el que fa que es valori encara més aquest gran treball que duu a terme en Pep Pomar.

L'equip està en tercer lloc i destaca en Ramon Picó que s'ha fet amb el lloc i ha marcat 2 gols.

BENJAMINS

At. Aula Balear	2	Murense	2	Josep Pérez - Josep Mateu
Murense	0	Salle	1	
At. Cide A	5	Murense	4	Francesc Font - Jaume Moragues - Joan Riera (2)
Murense	4	C.D.S.Clad.	2	Josep Mulet - Antoni Bauzá - Josep Pérez

Destaca en Josep Pérez amb 2 gols. Els nostres benjamins són regulars: un empat, 2 victòries i 2 derrotes, és el seu balanç d'aquest mes.

INFANTILS

S. Jaime	2	Murense	2	Rafel Torrens (2)
Murense	7	Consell	2	Gabriel Perelló - Rafel Torrens (5) - Jaume Martorell
Xilvar	0	Murense	8	Gabriel Perelló - Antoni Morro - Rafel Torrens (4)
				Jaime Martorell
Murense	1	C.D.At.Inca	0	Jaume Martorell
Constancia	0	Murense	0	

Imbatuts durant tot el mes, 18 gols a favor i 4 en contra, és balanç molt positiu. Entrenats de la mà d'en Pep Pomar ja han passat tres jugadors als Juvenils, cosa molt bona per al futur d'aquests al.lots. Si el Murense segueix cuidant aquests jugadors poden tornar els temps en que l'equip estava quasi tot integrat per jugadors de Muro.

Destaca, com sempre, Rafel Torrens «El poeta del gol» (a) «Cata» amb 11 gols, seguit d'en Jaume Martorell amb 4.

ALEVINS

O. Manacor	2	Murense	1	Jaume Payeras
Murense	2	Petra	0	Bartomeu Moragues (2)
Consell	2	Murense	4	Jaume Plomer - Jaume Payeras (2) - Bartomeu Moragues
Murense	2	J.D. Inca	3	Bartomeu Moragues (2)

Una de cals i una d'arena. Es perd a casa el que se va guanyar a fora. Continuen a la part alta de la tabla i aquest mes destaquen en Tomeu Moragues amb 5 gols i en Jaume Payeras amb 3.

VIDA ESPORTIVA

Esq. Dr.: Perelló, Noceras, Pomar, Tugores, Moragues, Miró, Sastre, «Bruix», Calvó i «Madrid».

Acotats: Fons, Bauzá, Ballester, Tauler, Martorell, «Mitos», Carrió, Sales y Ollers.

CICLISMO

Para pasar unos días de descanso en Muro con su familia, vino a Mallorca desde su concentración en Madrid con el equipo ciclista Caja Madrid, el corredor local Jaume Tomás, que ha tomado parte en distintas carreras por la Península con marcado éxito.

No hemos tenido la suerte de localizarle y por tanto no ha sido posible saber directamente sus opiniones en esta nueva faceta de su vida deportiva como ciclista enrolado en un equipo peninsular, en permanente concentración y lejos de los lazos familiares y del entorno que le era habitual.

En próxima ocasión les tendremos informados puntualmente, mientras deseamos a Jaume una feliz y rentable estancia deportiva por los madriles.

III FIRA DEL LLIBRE INFANTIL I JUVENIL

Com ja és costum en aquestes dates i baix el patrocini de l'Ajuntament, «Sarau i Bauxa» i «la Caixa» tornen organitzar la Fira del Llibre Infantil i Juvenil per a tot el poble de Muro.

La inauguració tindrà lloc el dimecres dia 23 a les 18 h. El dissabte dia 25, a les 19 h., es celebrarà una conferència, tal vegada, a càrrec de Camilo José Cela Conde (això encara està sense confirmar).

La cloenda de la fira serà el diumenge dia 26.

Esperam la visita de tots els joves i grans del poble. Segur que hi trobareu qualche llibre que vos agradarà.

FESTA DEL MURENSE ATHLETIC

El passat dia 21 de febrer a s'Aparthotel «Alcudia Garden», d'es Port d'Alcúdia, es va celebrar una festa amb sopar inclòs, on hi participaren tots els componets d'aquell gloriós Murense Athlètic.

L'endemà els mateixos participants al sopar varen jugar un partit de futbol, al camp de l'Alcúdia, contra un equip suec, perdent 5-1. I és que els quilos i l'edat no perdonen.

A sa roda de premsa «Es Bruix» va manifestar: «Se mantenen ses idees, però fallen ses forces».

Cases de SON SANT MARTI

bodas, banquetes
y comuniones

Carretera Muro a Ca'n Picafort - km. 8
Tel. 53 74 50 - Apartado n.º 2
MURO (Mallorca)

l'arc de sant Martí

SEMANA SANTA 87

A primeros de abril, apareció el cartel anunciador de la «Setmana Santa 87», en el que se invita a participar a los desfiles procesionales del Jueves Santo, Viernes Santo y Domingo de Resurrección. El cartel costado por el Ayuntamiento, es de singular buen gusto, y en él aparece una fotografía del Santo Cristo de la Sangre, acompañado de la Prohomonía, en la procesión del «Dijous Sant».

Desde hace meses —y especialmente durante el tiempo cuaresmal— las cofradías han trabajado intensamente para conseguir una mayor brillantez de nuestras procesiones de Semana Santa, tan en auge en estos últimos años.

Entre las novedades a destacar para este año, señalamos el monumental Paso para la «Cofradía del Cristo del Gran Poder», que fue bendecido el primer domingo de Cuaresma. Igualmente el pasado domingo día 22 de marzo, se procedió a la bendición de una imagen de la «Verónica» para uno de los pasos de la Cofradía de San Juan Bautista «vermells».

En el próximo número daremos amplia información de todos los actos celebrados durante la Semana Santa.

FOMENT DE CULTURA LXII ANIVERSARI

El dissabte dia 21 del passat mes de març, la Societat «Foment Cultura Murense», celebrà el seixanta i dos aniversari de la seva fundació. Hi va haver missa solemne a l'Església Parroquial, en sufragi dels socis difunts, i després es va oferir un refresc —de lo millor i en abundància— a tots els assistents, que de gom a gom, omplien el local social. El soci Jaume Picó, que endemés és col·laborador d'ALGEBELI, va recitar la poesia «Un duro al año» de Manuel de Góngora.

Molts d'anys.

CURSO DE SOCORRISMO

La Cruz Roja Española, en colaboración con el Ayuntamiento, impartirá un curso de socorrismo en Muro, durante el mes de mayo próximo. El curso tendrá una duración de 20 horas lectivas, impartándose las clases de lunes a viernes, durante una hora diaria, salvo días festivos. El horario probable será de las 21 a las 22 horas, de lunes a viernes, en un local del Ayuntamiento a determinar.

Se irán alternando clases teóricas con clases prácticas, así como también proyecciones de diapositivas y de películas.

Las clases serán impartidas por los profesores y monitores de la Escuela Balear de Socorrismo.

Se entregará a cada alumno matriculado un libro para el seguimiento del curso, que se completará con las explicaciones y apuntes del profesorado.

El mínimo de edad para realizar el curso es de 13 años.

La cuota de inscripción asciende a 2.000 pesetas incluyendo matrícula, libro, clases, material para las clases prácticas, derechos de examen y diplomas, carnet e insignia.

Todos los interesados pueden recabar una más amplia información en el Ayuntamiento de Muro.

TERCERA EDAD COMIDA ANIVERSARIO

En el Barbacoa de Son Sant Martí, se reunieron los miembros de la Asociación Murense de la Tercera Edad, el pasado 26-3, para celebrar una comida de compañerismo con motivo de cumplirse el II Aniversario de la fundación de este importante colectivo social.

No podemos dar más datos de asistentes y pormenores del acto, ya que ALGEBELI no fue invitado para cubrir la información. Lo sentimos.

L'ARC DE SANT MARTI

OPTICA MURO NUEVO NEGOCIO EN LA CALLE MAYOR

Habíamos visto movimiento en la calle Mayor. Por fin desciframos el misterio y acudimos a realizar una breve charla con los propietarios de la OPTICA MURO.

Ella, Angeles Torres Cerdó, joven casada hace pocos meses con Lorenzo Marqués Mir, está instalando esta óptica.

Es ella nieta del médico que fue de Muro D. Pedro Cerdó, e hija de Antonia Cerdó, hija única de D. Pedro. Terminada su carrera, pensaron en instalarse en Muro, y por ello podemos ahora disponer de estos servicios.

Constará de los servicios necesarios para graduar la vista, lentes de contacto, lentes normales, arreglos de monturas. Recalcar que todos estos trabajos se realizarán en la misma óptica, sin necesidad de acudir a Inca o Palma para estos menesteres. Por tanto tendremos el servicio completo a nuestro próximo alcance, y sin esperar.

En el número 10-A de la calle Mayor, y desde estas fechas disponemos de un servicio tan importante y necesario como es el que nos ofrece la nueva OPTICA MURO. Otra entidad que paseará también el nombre de Muro por todas partes.

Enhorabuena y deseamos a sus propietarios todos los éxitos.

REVELLA D'ALGEBELI: CLAUSURA L'ESCOLA DE BALL I X ANIVERSARI

El passat dia 4 d'abril el grup folklòric local REVELLA D'ALGEBELI, va donar per acabat el curset que dels nostres balls populars —dedicat tant a infants com a adults— va començar pel mes de novembre de l'any passat. Al mateix temps, la Revella, commemorà el X Aniversari del seu neixament.

La festa consistí amb un passacarrers des de la Plaça Major fins a l'església del Convent, allà on el senyor Rector va celebrar la Santa Missa, al transcurs de la qual, es va ballar l'Oferta. Acte seguit al Claustre, hi va haver una demostració a càrrec del Grup i de l'Escola, i la festa va acabar amb un ball obert per a tothom, mentres es servia un típic refresc.

Segons ens han comunicat, Revella d'Algebeli, celebrarà d'una manera especial el «X Aniversari», organitzant una «Ballada de Jotes i Boleros» el dissabte de Sant Francesc horabaixa, a la qual participaran balladors i balladores de diferents indrets de Mallorca.

Per altra banda, després de Pasqua, els components de l'Escola tendran uns dies d'assaigs, per a poder assistir a la «Trobada d'Escoles de Ball» que tindrà lloc al poble d'Artà el proper dia 2 de maig.

Ferreteria
LEONARDO CARRIÓ

C/. Mayor, 8 - MURO

ENQUESTA ALGEBELI

Quan aquest número surti al carrer ja s'haurà sortejat el mè per fer panades promès, entre totes les Enquestes rebudes abans del dia 31 de març, que sobre el nostre periòdic hem anat adjuntant als darrers exemplars. En el pròxim número donarem compte fotogràfic del guanyador.

I com que era intenció d'ALGEBELI rebre el màxim nombre d'enquestes per poder avaluar correctament quines són les preferències dels nostres lectors, tornam acompanyar l'Enquesta, sense que faci falta que detallu ni el nom i llinatges ni l'adreça, però sí que us agrairiem significassiu l'edat, el sexe i la professió.

ALGEBELI vos anima a contestar-la. Moltes gràcies.

VII TROBADA DE BANDAS DE MUSICA DE MALLORCA

El pasado día 2 de marzo y a instancia del Consell de Mallorca se reunieron en la sede del mismo los directores de todas las Bandas de Música de Mallorca.

En dicha reunión se tomaron los primeros acuerdos para la creación de una Federación de Bandas de Música de Mallorca, además de proponer como fecha más idónea para la celebración de la VII TROBADA DE BANDAS DE MUSICA DE MALLORCA el 24 de mayo de 1987.

En consecuencia con la petición hecha por todos los Directores de las Bandas de Mallorca, la Consellera de Cultura, M.ª Antonia Munar, ha decidido convocar la VII Trobada de Bandas de Música de Mallorca para el próximo 24 de mayo de 1987.

NOS CONGRATULAMOS CON NUESTRA COLABORADORA MARIA PASCUAL

El gran cariño que siempre ha tenido por los niños, el matrimonio formado por nuestra especialísima colaboradora María Pascual y Jaime Ramis, ha dado sus frutos y desde hace pocas fechas se les nota la felicidad en el corazón por el aumento de familia.

Una hermosísima niña es la causa de tal acontecimiento y esto sirve para que les deseemos, a los tres, una felicidad que se merecen, tanto por nuestra amistad como por el cariño que siempre han demostrado por la gente menuda.

La niña recibirá el nombre de María del Mar.

**CONSEJO DE REDACCION
Y COLABORADORES**

SERIGRAFIA DELTA

G. Franco, 36
Tel.: 53 72 20

MURO

L'ARC DE SANT MARTI

RADIO AMISTAT

Des del 21 de febrer, cada dissabte, al 96 de la Frecuència Modulada, es pot sintonitzar una emisora que amb el nom de Radio Amistat, emet bona música, entrevistes i notícies.

Fins aquí res que cridi l'atenció. L'originalitat de la notícia és que **RADIO AMISTAT** és una emisora murera, dirigida i administrada per un grup de joves murers que han sabut posar una nota d'originalitat i de color a la monòtona vida local i que han utilitzat la capacitat d'agitació que tenen els joves en una tasca creativa.

Des d'ALGEBELI animam als promotors a seguir endavant.

NOVA PAVIMENTACIO DE LA CARRETERA DE SINEU

L'empresa «Construcciones y Pavimentaciones Siquier, S.A.» ha començat les obres de nova pavimentació de la Carretera de Sineu, tram que va des de Muro al creuer amb la carretera de Santa Margalida.

Encara que no s'ampliarà la calçada ni s'eliminaran curves, com s'està fent a bona part de la xarxa de carreteres de Mallorca, benvingud a la millora.

NOVES TARIFES DEL SERVEI DE SUBMINISTRAMENT D'AIGUA POTABLE A LA ZONA COSTERA

La Comissió de Preus de la Conselleria d'Indústria i Comerç ha autoritzat l'augment de les tarifes del servei de subministrament d'aigua potable a distintes urbanitzacions del nostre terme municipal, quedant establertes de la forma següent:

- Quota de consum: **22'25 ptas./m³**
- Quota de servei:
- Per habitatge unifamiliar: **136 ptas./mes.**
- Hotels i apartaments: **27 ptas./mes/plaça.**

Tal com va donar compte ALGEBELI a la crònica de la sessió plenària de dia 21 de novembre passat, l'Ajuntament va informar desfavorablement l'aplicació de les noves tarifes sol·licitades per «Fuente de Son San Juan, S.A.», per considerar-les massa elevades, proposant unes tarifes alternatives que han estat les finalment aprovades per la Comissió de Preus.

CONCURSO DE TRASLADOS DEL MAGISTERIO

En el recién publicado (provisionalmente) listado de destinos de Profesores de E.G.B. ha sido nombrado de manera definitiva el Profesor José Llinares Martorell, como propietario de la sala de Educación Especial del Colegio Público. Así pues, nuestra enhorabuena a «Pep Llinares» por esta consecución de la plaza en cuestión.

Asimismo en el mismo concurso de traslados, ha sido nombrada una profesora, también de carácter definitivo, para la sección de Párvulos del mismo Colegio Público.

Dicha plaza, después de muchos años de permanecer desierta, ha sido cubierta definitivamente.

ASFALTADO DEL PATIO DEL COLEGIO

Después de tantos años de cosechar triunfos, derrotas, denuestos del respetable, insultos a árbitros, gritos de aficionados y otros tantos y tantos «acontecimientos históricos» y como puntilla en buey que no quiere morir, bien por vergüenza o por ineptitud del maestro, recibe el antiguo campo de Son Font, la última bendición de la prosperidad, el progreso y el cambio.

Destinado una parte a pista polideportiva hace muy poco tiempo, hoy, otro importante resto del mismo será asfaltado, consiguiendo así lo que promete ser una gran pista, y lugar de recreo de los alumnos del colegio, sin necesidad de meterse en el fango que se produce al llover.

El resto que queda sin asfaltar, al parecer, será destinado a la construcción de 4 nuevas aulas prometidas por la Dirección Provincial del Ministerio de Educación.

Sean estas líneas, pues, como un pequeño homenaje de despedida definitiva del que fue campo de gloria del fútbol murense.